

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona o změně zákona o podnikání na kapitálovém trhu a o změně některých dalších zákonů na úseku poskytování investičních služeb a organizování regulovaných trhů

I. OBECNÁ ČÁST

Návrh zákona transponuje některé směrnice Evropských společenství v oblasti finančního trhu, a to konkrétně

1) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS, a

2) směrnici Komise 2006/73/ES ze dne 10. srpna 2006, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice, jakož

3) směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES, která dosud nebyla plně zapracována při předchozích novelizacích, a

4) směrnice Komise 2007/14/ES ze dne 8. března 2007, kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu.¹

V souvislosti s transpozicí těchto směrnic uvedených pod body 1 a 2 jsou v tomto zákoně zahrnuty také odkazy na nařízení Komise (ES) č. 1287/2006 ze dne 10. srpna 2006, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnost trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice.

Návrh této novely byl vypracován v souladu s návrhem Plánu legislativních prací na rok 2007 (zatím není schválen vládou).

¹ Prozatím nebyla promulgována. Předloha viz http://ec.europa.eu/internal_market/securities/docs/transparency/measures_vote_cs.pdf

1. Zhodnocení platného právního stavu

Návrh zákona se týká oblasti dosud upravené těmito právními předpisy, které zapracovávaly v té době platné právní akty Evropských Společenství:

1) zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZPKT**“),

2) zákon č. 15/1998 Sb., dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

3) některé prováděcí vyhlášky k zákonu o podnikání na kapitálovém trhu:

- vyhláška č. 258/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti dodržování pravidel obezřetného poskytování investičních služeb a podrobnější způsoby jednání obchodníka s cennými papíry se zákazníky
- vyhláška č. 261/2004 Sb., o náležitostech a způsobu vedení deníku obchodníka s cennými papíry a zásadách pro vedení evidence přijatých a předaných pokynů investičního zprostředkovatele ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 262/2004 Sb., o pravidlech pro výpočet kapitálové přiměřenosti obchodníka s cennými papíry, který není bankou, na individuálním základě ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 266/2004 Sb., o hlášení obchodů s investičními nástroji přijatými k obchodování na regulovaném trhu
- vyhláška č. 267/2004 Sb., o obsahu informačních povinností obchodníka s cennými papíry a způsobu jejich plnění
- vyhláška č. 268/2004 Sb., o náležitostech a přílohách žádostí podle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu
- vyhláška č. 355/2004 Sb., kterou se stanoví forma, lhůta a způsob uveřejňování kurzu investičního nástroje přijatého k obchodování na regulovaném trhu a způsob informování Komise pro cenné papíry o využívání vnitřních informací a o manipulaci s trhem
- vyhláška č. 429/2004 Sb., kterou se stanoví pravidla jednání investičního zprostředkovatele se zákazníky, administrativní postupy a mechanismus vnitřní kontroly nezbytné pro řádný výkon činnosti investičního zprostředkovatele
- vyhláška č. 59/2007 Sb., o druzích odborných obchodních činnostech obchodníka s cennými papíry vykonávaných prostřednictvím makléře, o druzích specializace makléře a o makléřské zkoušce.

4) Dalšími předpisy, které se dotýkají předmětné materie, jsou například zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách ve znění pozdějších předpisů, zákon 219/1995 Sb., devizový zákon ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů.

2. Odůvodnění hlavních principů a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy.

Obsah návrhu zákona lze rozdělit na dvě obsahově relativně samostatné oblasti, které vyplývají především z jednotlivých transponovaných směrnic. První oblast se týká regulace investičních služeb a organizování trhu s finančními nástroji, druhá oblast zahrnuje

požadavky na transparentnost emitentů jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu.

I. směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS (dále jen „MiFID“), a směrnici Komise 2006/73/ES ze dne 10. srpna 2006, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice (dále „prováděcí směrnice“, variantně „ID“). V souvislosti s transpozicí těchto dvou směrnic jsou v tomto zákoně zahrnuty také odkazy na **nařízení Komise (ES) č. 1287/2006 ze dne 10. srpna 2006, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnost trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice** (dále jen „prováděcí nařízení“, variantně „IR“). Tyto tři evropské právní předpisy spolu tvoří jeden integrální celek vydané v rámci tzv. Lamfalussyho procedury. MiFID je tzv. rámcovou směrnicí (*framework directive*) na kterou navazují tzv. prováděcí opatřeními (*implementing measures*) - zde vydané ve formě prováděcí směrnice a prováděcího nařízení.

Předmětné směrnice nově upravují rozsah regulace investičních služeb a investičních nástrojů, kdy oproti stávajícímu stavu dochází k rozšíření regulace. Např. nově je mezi hlavní investiční služby zařazeno investiční poradenství, mezi deriváty jsou zařazeny prakticky všechny druhy derivátů komoditních a derivátů exotických. Nově budou režimu zákona o podnikání na kapitálovém trhu podléhat také organizátoři komoditních burz, pakliže na nich budou obchodovány komoditní deriváty.

Další novum je modifikace a rozšíření rozsahu pravidel činnosti a hospodaření obchodníka s cennými papíry, např. podrobnější pravidla pro outsourcing činností, pro zjišťování a řízení střetu zájmů atd. Podstatně rozsáhlejší než doposud je také úprava pravidel pro jednání se zákazníky, např. je doplněna tzv. kategorizace zákazníků na profesionální a neprofesionální a pravidla pro její provádění, podrobná pravidla hodnocení vhodnosti investičních služeb a finančních nástrojů pro daného zákazníka, detailně je upraveno informování zákazníka, pravidla pro nakládání s pokyny a pro jejich provádění, atp.

Směrnice přináší také změny v režimu spolupráce orgánů dohledu jednotlivých členských států Evropské unie nad činností hostitelských poskytovatelů investičních služeb a nad činností přeshraničně působících regulovaných trhů. Rovněž dochází k určitým úpravám kompetencí orgánů dohledu na činnosti poskytovatelů investičních služeb a organizátorů regulovaných trhů.

Směrnice nově zavádí institut tzv. vázaného zástupce (*tied agent*) jakožto pověřence (agenta) obchodníka s cennými papíry nebo investičního zprostředkovatele pro výkon vybraných činností.

Směrnice přináší poměrně velké změny v oblasti organizovaných trhů s investičními nástroji. Nově se zavádí jednotný režim pro regulovaný trh s investičními nástroji a pro jeho organizátora, tzn. není rozlišován trh burzovní a mimoburzovní. Směrnice také nově upravuje pravidla pro přijímání investičních nástrojů na regulovaný trh. Novinkou je také možnost

tzv. passportu regulovaného trhu, který tak může být zpřístupněn přeshraničně pro účastníky tohoto trhu z dalších členských států bez administrativních překážek.

Vedle regulovaného trhu směrnice zavádí tzv. vícestranný obchodní systém (*multilateral trading facility*), jakožto trh, který musí plnit nižší míru požadavků oproti trhu regulovanému. Provozování vícestranného obchodního systému je zařazeno mezi hlavní investiční služby a tento vícestranný obchodní systém může provozovat jak organizátor regulovaného trhu tak obchodník s cennými papíry.

V návaznosti na nárůst různorodosti tržních platforem zavádí směrnice řadu požadavků na transparentnost při obchodování s finančními nástroji v rámci různých tržních platforem. Zejména jsou zaváděny nové požadavky na tzv. před-obchodní transparentnost (uveřejňování nabídek a poptávek po investičních nástrojích) a tzv. po-obchodní transparentnost (uveřejňování výsledků obchodů).

Pro organizátory vypořádacích systémů přináší směrnice mj. zákaz upřednostňování tuzemských účastníků před zahraničními a také možnost, aby vypořádací systém vypořádával obchody uzavřené na různých regulovaných trzích a to jak v tuzemsku, tak v zahraničí.

Řadu další otázek upravuje v poměrně velké míře podrobnosti prováděcí nařízení na které je na příslušných místech zákona odkazováno.

Jak je uvedeno v bodu 1. je předmětná materie v současnosti upravena také několika prováděcími vyhláškami, jejichž vydání je v gesci České národní banky. Vzhledem k tomu, že tento zákon transponuje pouze část materie výše zmiňovaných evropských právních předpisů, bude nezbytné provést významné novelizace těchto prováděcích vyhlášek, tak aby byla zajištěna úplnost transpozice předmětných evropských právních předpisů do našeho právního řádu, respektive vydat prováděcí právní předpisy zcela nově.

II. Návrh zákona také dokončuje implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES, jakož i ji provádějící směrnici Komise 2007/14/ES ze dne 8. března 2007, kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, které dosud nebyly plně zapracovány při předchozích novelizacích.

Jedná se zejména o zavedení povinného předkládání čtvrtletních zpráv ze strany emitentů a o úpravu způsobu, jakým jsou informovány regulované trhy a investorská veřejnost o změnách (nabytí či pozbytí) podílu na kótované akciové společnosti.

III. Novelizace dalších zákonů jsou prováděny v návaznosti na změny, ke kterým dochází v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu. Zejména je to úprava terminologie a reflexe zrušení některých institutů a zavedení institutů nových.

3. Porovnání s akty práva Evropských společenství

Návrh zákona transponuje právní předpisy Evropských společenství uvedené v bodu 2. Ze směrnic Evropských společenství, jakož i dalších dokumentů, jichž se navrhovaná úprava dotýká, jde zejména o:

1) směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) s ohledem na investice SKIPCP ve znění směrnice 2001/107/ES, směrnice 2001/108/ES, směrnice 2004/39/ES a směrnice 2005/1/ES (tzv. UCITS směrnice),

2) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepracované znění) a

3) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/49/ES o kapitálové přiměřenosti investičních podniků a úvěrových institucí (přepracované znění).

Obsah těchto směrnic vyplývá z jejich názvu.

4. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Navrhované řešení je v souladu s Ústavou založeným ústavním pořádkem České republiky.

5. Zhodnocení souladu návrhu zákona s mezinárodními smlouvami a slučitelnost s právními akty Evropských společenství

Návrh zákona respektuje požadavky vyhlášených mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a je slučitelný s právními akty Evropských společenství. Úprava především odpovídá principům, z nichž vychází Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii, publikovaná ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 44/2004 Sb.m.s.

6. Členění zákona

Předkládaný zákon je členěn do deseti částí podle jednotlivých novelizovaných zákonů.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Z navrhovaného zákona nevyplývá zvýšení nároků na státní rozpočet. Z hlediska dalších veřejných rozpočtů vyplývá určité zvýšení nároků na rozpočet České národní banky, která bude kontrolovat a vynucovat nově zavedené povinnosti. Vzhledem k rozšíření působnosti ZPKT dojde ke zvýšení počtu subjektů, nad kterými bude vykonávat dohled.

Navrhovaný zákon bude mít určité finanční dopady na podnikatelskou sféru, které je však obtížné předem vyčíslit. V některých ohledech tento zákon usnadní podnikání na kapitálovém trhu a zvýší potenciál pro inovace a konkurenceschopnost. Některá ustanovení, která v souladu s právem ES chrání investora, pak mohou přinést podnikatelům vyšší náklady jak jednorázové, tak i průběžné.

Text novely je transpozicí evropských předpisů, které je Česká republika povinna začlenit do svého právního řádu bez možnosti výraznějších změn. Povinnosti novelou ukládané tak vyplývají z evropského práva a výše zmiňované náklady jsou tedy náklady vyvolanými transpozicí.

Vzhledem k velmi širokým dopadům se Ministerstvo financí pokusilo o bližší vyhodnocení finančních a hospodářských dopadů nové úpravy. Spolupracovalo přitom s profesními asociacemi i jednotlivými dotčenými subjekty - obchodníky s cennými papíry, investičními zprostředkovateli, organizátory trhů, komoditními burzami, obchodníky s komoditami a společnostmi poskytujícími bezhotovostní devizové operace. Nejprve proběhly neformální konzultace s vybranými subjekty, na základě kterých byly vytvořeny a rozeslány dotazníky zkoumající dopady změn na tyto účastníky finančního trhu.

Dotazník byl rozdělen na dvě části. První část se soustředila na kvalitativní aspekty nové legislativy. Dotazované subjekty a profesní asociace odpovídaly na otázky, jejichž cílem bylo zjistit, jak dotčené subjekty vnímají změny obsažené v novele. Druhá část dotazníku byla zaměřena na kvantifikaci dopadů implementace MiFID a vyčíslení finančních nákladů a přínosů nové legislativy.

Celkem MF obdrželo 13 odpovědí, z nichž 8 bylo od obchodníků s cennými papíry (bankovních i nebankovních), 2 od společností poskytujících bezhotovostní devizové operace a po 1 od organizátora trhu s cennými papíry, asociace investičních zprostředkovatelů a investiční společnosti. Většina dotazníků nebyla kompletně vyplněna. Scházely především odhady nákladů a přínosů nové legislativy. Respondenti považovali za hlavní překážku pro přesnější kvantifikaci nákladů a výnosů neexistenci definitivní verze návrhu nové legislativy a navazující sekundární legislativy.

Vzhledem k malé návratnosti dotazníků a způsobu jejich vyplnění je snaha o exaktní kvantifikaci dopadů MiFID na finanční trh za pomoci statistických metod nemožná. Obecně lze z obdržených dotazníků vypožorovat, že dotčené subjekty vnímají spíše náklady nové legislativy než její přínosy, a i ty jsou pro ně obtížně vyčíslitelné. Respondenti se obávají, že náklady, které přinese MiFID, výrazně převýší jeho přínosy, ať už pro jednotlivé společnosti nebo ekonomiku a finanční trh jako celek. Ovšem kvůli výše uvedeným překážkám nedokáží tento rozdíl přesněji vyčíslit. Je však potřeba upozornit, že při podobných šetřeních mají dotazované subjekty tendenci náklady nadhodnocovat a přínosy naopak podhodnocovat. Je tedy možné, že implementace MiFID bude mít v delším časovém horizontu v konečném důsledku dopad neutrální a nikoliv negativní, jak odhadují dotazované společnosti.

Naopak kvalitativní hodnocení připravovaných změn v legislativě ze strany dotazovaných subjektů je z dotazníků možné vyčíslit mnohem lépe, i když pro statistické zpracování je počet odpovědí stále nedostatečný. Je zřejmé, že nová pravidla, která implementace MiFID přináší, vnímají dotazované společnosti spíše negativně, jako náročnější ve srovnání se současnou úpravou. Převážná většina společností již zahájila přípravu na novou legislativu. Přibližně polovina společností, které odpověděly na dotazník má již stanoven rozpočet, který je úměrný velikosti společnosti a pohybuje se od stovek tisíc do několika milionů korun.

8. Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na životní prostředí a nepředpokládají se ani sociální dopady.

9. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Současná platná právní úprava a navrhované řešení nemá vliv na rovné postavení mužů a žen.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ČÁST PRVNÍ

(změna zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu)

K bodu 1 (§ 1)

Nově se doplňuje předmět zákonné úpravy tak, aby odpovídal struktuře osnovy zákona. Zároveň se v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů („MiFID“) a směrnice Evropské Komise 2006/73/ES, která ji provádí („ID“), doplňuje odkaz na tyto směrnice.

K bodu 2 (nadpis § 2)

Dochází k doplnění nebo vypuštění některých základních pojmů v § 2. Jak udává změna nadpisu pod označením § 2, účelem této úpravy nebylo soustředit v jediném ustanovení všechny nové pojmy nebo všechny pojmy, pro něž se v dalším textu zákona zavádí legislativní zkratka, nýbrž vymezit na tomto místě ty ze základních pojmů, které se v zákonu vyskytují nejčastěji od samého začátku.

K bodům 3 až 6 (§ 2 písm. a) až c))

Vypouští se definice profesionálního investora, která je nahrazena konceptem profesionálních zákazníků v souladu s MiFID (§ 4a až 4d).

V písmeně a) se doplňuje rodné číslo jako jeden za základních údajů o fyzické osobě.

V písmeně b) se vypouští prokurista, který nemusí být nutně osobou, která skutečně řídí činnost právnické osoby. Což nevylučuje posoudit v daném případě konkrétního prokuristu, jakožto osobu činnost obchodníka s cennými papíry skutečně řídící.

V písmeně c) se vkládá nová definice osob se zvláštním vztahem k obchodníkovi s cennými papíry (*relevant persons*). Obsah pojmu je systemován tak, že body 1 až 6 a 8 se týkají základních činností obchodníka s cennými papíry, tedy kupříkladu činnosti front office či back office a bod 6 se potom vztahuje k podpůrným činnostem obchodníka s cennými papíry (např. vývoj softwarových programů pro poskytování hlavních investičních služeb).

K bodu 7 (§ 2 písm. h))

V písm. h) se upravuje definice majetku zákazníka. Institut „svěření“ není dosud v českém civilním právu vymezen a stávající znění tak vyvolávala interpretační obtíže. Navrhuje se proto nová formulace, která více odpovídá platnému právu a lépe vystihuje faktickou stránku věci.

Další důležitou změnou je odlišení vymezení majetku zákazníka ve smyslu písmene h) pro účely náhrad plynoucích z neschopnosti obchodníka s cennými papíry splnit své závazky spočívající ve vydání majetku zákazníků zákazníkům a pro účely evidence finančních nástrojů, kde se majetkem zákazníka, rozumí majetek, který obchodník s cennými papíry převzal (viz dále v textu).

K bodu 8 (§ 2 písm. j))

V písm. j) se implementuje další definice MiFID – osobní obchody (*personal transaction*).

K bodu 9 (§ 2 odst. 2 a 3)

Pojem „převodní místo“ se pak vymezuje nejen pro účely zákona o podnikání na kapitálovém trhu (odstavec 2).

Vymezení některých dalších základních termínů přímo použitelným právním předpisem Evropských společenství (nařízení č. 1287/2006), který provádí MiFID („IR“) a jejich používání zákonem si vynutilo doplnění nového odstavce 3.

K bodu 10 (§ 2a až 2d)

Vymezení kategorií zákazníků (investorů) obsažených v § 2a až 2d je motivováno zavedením nové kategorizace zákazníků, kterou do českého právního řádu vnáší komunitární úprava. Jde o klíčovou problematiku, jež se promítá celou osnovou, a je jí proto věnována zvláštní pozornost v § 2a až 2d osnovy. Koncepce má zajistit každé kategorii zákazníků adekvátní míru ochrany, aniž by přitom nad míru nezbytně nutnou zatěžovala obchodníky s cennými papíry. Rozlišují se dvě základní skupiny zákazníků – zákazník, který není profesionální zákazník (*retail client*) a profesionální zákazník (*professional client*) respektive profesionální zákazník se zvláštním statutem tzv. způsobilá protistrana (*eligible counterparty*). Každé kategorii je pak úpravou ve vymezených oblastech zajištěna různá míra ochrany – zákazníkovi, který není profesionální nejvyšší, profesionálnímu zákazníkovi jakožto způsobilé protistraně pak ochrana nejnižší.

Ve vazbě na uvedenou kategorizaci zákazníků zakotvuje nová úprava pravidla, za jakých je zákazníkovi umožněn „přestup“ (volba) mezi jednotlivými kategoriemi a tedy odlišné zacházení. Norma ukládá povinnost vždy určit, k jakému obchodu nebo obchodům s investičním nástrojem nebo investiční službě se nové postavení zákazníka vztahuje.

Ustanovení § 2a vymezuje osoby, které jsou profesionálními zákazníky *per se* s tím, že rozdělení profesionálních zákazníků do dvou odstavců reflektuje jejich statut způsobilé protistrany (viz blíže § 2d). Jestliže profesionální zákazník požaduje zacházení s vyšší mírou ochrany, může stát zákazníkem, který není profesionální. Pro takovou optaci je však nutná dohoda s obchodníkem s cennými papíry.

Obchodník s cennými papíry může souhlasit, aby se profesionálním zákazníkem za podmínek § 2b stal i zákazník – neprofesionál. Změna je podmíněna žádostí samotného zákazníka a jeho dostatečnými znalostmi, zkušenostmi nebo finančním zajištěním. Zákazníkovi je zároveň umožněno, aby se (znovu) stal zákazníkem, který není profesionální. Obchodníkovi s cennými papíry je zároveň uloženo takové žádosti vyhovět.

Ustanovení § 2c formuluje nevyvratitelné právní domněnky ohledně profesionálního zákazníka. Předně platí, že profesionální zákazník má dostatečné znalosti a zkušenosti. Ve vazbě na investiční službu „investiční poradenství“ pak dále platí, že profesionální zákazník *per se* (§ 2a) má i dostatečné finanční zázemí. Význam těchto nevyvratitelných právních domněnek vystává především v souvislosti s pravidly vyžadování informací od zákazníků (§§ 15h až 15k).

Profesionální zákazník se statutem způsobilé protistrany je upraven § 2d. Klíčový význam takové rozlišení tkví v tom, že obchodník s cennými papíry není vůči těmto profesionálním zákazníkům povinen aplikovat pravidla jednání se zákazníky (§§ 15 až 15r).

K bodu 11 (Nadpis části druhé - § 3 až 32h)

Mění označení části druhé tak, aby odráželo obsaženou úpravu.

K bodu 12 (§ 3)

K § 3 odst. 2 a 3

Oproti stávající úpravě dochází k upřesnění ve vymezení jednotlivých skupin investičních nástrojů. Definice investičních cenných papírů se přimyká k obchodovatelnosti na kapitálovém trhu. Čerpá se tak z ekonomické podstaty kapitálového trhu a zdůrazňuje se, že není nebytně nutné, aby byl příslušný nástroj v daný okamžik na kapitálovém trhu obchodován, nýbrž rozhodná je jeho vlastnost „být obchodován“. Dále se v katalogu investičních cenných papírů doplňují v souladu s MiFID cenné papíry nahrazující akciové a dluhové cenné papíry. Nástrojem peněžního trhu je třeba rozumět zejména pokladniční poukázku, depozitní certifikát nebo komerční papír. Cennými papíry kolektivního investování jsou zejména podílové listy podílového fondu, akcie investičního fondu a cenné papíry vydané v zahraniční obdobné těmto cenným papírům.

K § 3 odst. 4

Z hlediska materiálního vymezení skupin investičních nástrojů podle § 3 odst. 1 se staví na jisto, že uvedené skupiny nejsou neprostopné. Investiční nástroj co do svého druhu, je tak možno zařadit do více než jedné skupiny. Příkladem budiž akcie investičního fondu, jež lze obecně pokládat za akci, tedy investiční cenný papír, leč také za cenný papír kolektivního investování. Jiným příkladem může být investiční certifikát, který je možno posoudit jako nástroj investiční cenný papír nebo jako derivát. Vždy je tak dlužno hledět k povaze konkrétního investičního nástroje.

K bodu 13 (§ 3 odst. 5)

Vypouští se duplicitní úprava přidělování ISIN, která je již obsažena v § 100. Rovněž se vypouští zákonná definice cenných papírů kolektivního investování, která je nadále uvedena pouze v této důvodové zprávě.

K bodu 14 (§ 3a)

K § 3a

V porovnání s platnou právní úpravou dochází k rozšíření ve vymezení derivátů, a to o komoditní deriváty s právem na fyzické dodání a exotické deriváty. Ustanovení je strukturováno na finanční deriváty (písm. a) až c)), komoditní deriváty (písm. d) až f) a exotické deriváty (písm. g) a h)).

K bodům 15 až 29 (§ 4)

K § 4 odst. 1

Důležitou novinkou je extenze výčtu o tzv. investiční činnosti, tj. aktivity, které nemusí být nutně prováděny pro třetí osoby. Je tak nerozhodné, zda obchodník s cennými papíry poskytuje některou z investičních služeb třetím osobám či nikoliv. (Označení „aktivita“ má ryze prozaický důvod. Fakticky nelze hovořit o službě, jestliže pojmový znak „pro třetího“ chybí. V návrhu se nicméně pro zjednodušení používá legislativní zkratka „investiční služba“).

K § 4 odst. 2

Zásadní novinkou je rovněž změna v katalogu hlavních investičních služeb. Jde zvláště o obchodování na vlastní účet (písm. c)), nové vymezení ve spojení s výjimkou dle §4b odst. 3 odbourává nejasnosti ohledně právního režimu osob, jejichž předmětem podnikání spočívá v obchodování na vlastní účet s investičními nástroji jako součást správy vlastního majetku. Výčet hlavních investičních služeb se dále rozšířil o investiční poradenství a provozování vícestranného obchodního systému. Fakticky se jedná o alternativní obchodní systém, přičemž alternativa je míněna ke stávajícím regulovaným (burzovním) trhům. Stávající hlavní investiční služba upisování a umisťování emisí je nahrazena dvěma investičními službami v závislosti na tom, zda je povinností obchodníka s cennými papíry upsat na vlastní účet část emise, pro kterou nenalezne kupce (upisovatele) či nikoli.

K § 4 odst. 3

Rovněž výčet doplňkových investičních služeb doznává změn. Doplňují se dvě nové investiční služby: 1. poskytování investičních doporučení (§ 125 odst. 6) a analýz investičních příležitostí a 2. činnosti obdobné investičním službám, které se týkají majetkové hodnoty, z níž je odvozena hodnota derivátu podle § 3a odst. 1 písm. d) až h) a která souvisí s poskytováním investičních služeb. Z posledně uvedené investiční služby by mělo vyplývat mj. oprávnění ke „spotovému“ („*promptnímu*“) obchodování s komoditami, které jsou podkladovým aktivem derivátů komoditních a exotických derivátů.

Stávající doplňkové investiční služby týkající se správy a úschovy investičních nástrojů jsou sloučeny do jedné služby.

V případě doplňkové investiční služby pod písm. c) se navrhuje do závorky doplnit v praxi užívaný výraz „corporate finance“.

K § 4 odst. 4

Ustanovení staví na jisto, že i zprostředkování obchodů s investičními nástroji, tedy typicky činnost směřující k nalezení protistrany pro zákazníka, je licencovanou činností a je k ní tudíž třeba povolení České národní banky, nestanoví-li zákon jinak.

K § 4 odst. 5

Vymezuje se pojem investiční poradenství jako poskytování osobního (individuálně určeného) poradenství zákazníkovi, lhotejno, zda z podnětu zákazníka či poskytovatele.

Ačkoli to návrh v daném textu výslovně neuvádí, investiční službou poskytovanou z podnětu zákazníka by se v souladu s právem Evropských společenství měla rozumět investiční služba, o jejíž poskytnutí zákazník nežádá na základě osobně cílené komunikace s obchodníkem s cennými papíry, jejíž účelem je, aby zákazník uzavřel smlouvu týkající se této investiční služby nebo provedl obchod s finančním nástrojem; pro posouzení, zda je investiční služba poskytována z podnětu zákazníka je přitom nerozhodné, zda o její poskytování zákazník požádal na základě propagačního sdělení nebo obecného doporučení určeného pro veřejnost, širší okruh osob nebo kategorii investorů.

Úprava také odlišuje investiční doporučení, poradenství směřující přímo či nepřímo k nakládání s investičním nástrojem nebo k uplatnění práva na takové nakládání, pokud je určeno výlučně pro veřejnost, analýzu investičních příležitostí nebo obecné rady ohledně investičních nástrojů od investičního poradenství. Za individualizované poradenství bude zpravidla možno označit radu, která je zákazníkovi prezentována jako vhodná, tj. zohledňující

jeho individuální potřeby, jeho znalosti, zkušenosti, finanční zázemí a investiční cíle (§ 15h). Na druhou stranu ovšem nelze opominout, že poradenství může být individualizované, třebaš přímo nevychází z poměrů zákazníka, pokud zohledňuje všechny relevantní okolnosti v jejich vzájemné souvislosti, včetně povahy vztahu mezi zákazníkem a obchodníkem s cennými papíry.

K § 4 odst. 6

Replikuje toliko stávající § 4 odst. 4 s přihlédnutím k nové terminologii.

K § 4 odst. 7 a 8

Nově se zavádí pojem „analýza investičních příležitostí“ (*investment research*). Podobnost vymezení termínu analýza investičních příležitostí a investičního doporučení není náhodná a oba pojmy se mohou překrývat. Analýza investičních příležitostí je často zvláštním typem investičního doporučení podle § 125 odst. 6 zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Investiční doporučení, které nesplní pojmové znaky analýzy investičních příležitostí, je tak stále třeba posuzovat v režimu investičních doporučení.

K bodu 30 (§ 4a a 4b)

K § 4a

Je toliko obměnou dosavadního § 4 odst. 5 v jiném ustanovení.

K § 4b

Novela mění katalog osob, které k poskytování vybraných investičních služeb nepotřebují povolení nebo registraci Česká národní banky. Ustanovení odstavce 1 se obsahově blíží stávajícím výjimkám podle § 4 odst. 6 s tím, že nově postačí, pokud v souvislosti s výkonem jiné profesní činnosti, není právní úpravou poskytování investičních služeb zakázáno, zatímco dle stávajícího znění je nezbytné, aby jej úprava výslovně připouštěla.

V odstavci 2 je zapracována další výjimka týkající se komoditních a exotických derivátů (§ 3a odst. 1 písm.d) až h)) pro případy vztahů ovládnutí.

Ustanovení odstavce 3 stanoví, že povolení se nevyžaduje pro osoby, které neposkytují jinou hlavní investiční službu než obchodování na vlastní účet. To neplatí, lze-li takovou osobu klasifikovat jako tvůrce trhu (market maker) nebo osobu, která pravidelně a systematicky mimo regulovaný trhu nebo vícestranný obchodní systém nabízí třetím osobám příležitost uzavřít s ní obchod týkající se investičního nástroje. Obchodník s cennými papíry, který poskytuje jiné investiční služby bude k jakémukoli pravidelnému obchodování s investičními nástroji na vlastní účet (včetně obchodování na vlastní účet za účelem správy vlastního majetku) potřebovat povolení České národní banky. Podnikatelé spravující vlastní majetek způsobem investování do investičních nástrojů by měli zásadně spadat po uvedenou výjimku, leda by obchody uzavírali mimo regulovaný trhu či vícestranný obchodní systém při splnění výše uvedených kritérií pravidelnosti a systematickosti, popřípadě by i za splnění tohoto znaku byli stíženi kritérii podle písmen a) až d). Je účelem uvedeného ustanovení obecně dopadat také na toho, kdo se nikoli výjimečně, nahodile či nesystematicky, obrací na veřejnost (investory), ať již sérií letáků či jiným způsobem, s úmyslem nabídnout jim odkup jejich investičních nástrojů, zpravidla v kupónové privatizaci nabytých. Takovou aktivitu by mělo lze posoudit jako investiční službu podléhající režimu licence a dohledu.

Konečně v odstavci 4 je implementována výjimka týkající se obchodování s komoditními deriváty na vlastní účet.

K bodům 31 až 39 (§ 5 a 6)

K § 5

Navrhuje se připustit i další právní formu obchodníka s cennými papíry – společnosti s ručením omezeným. Mezi hlavní důvody tohoto návrhu patří:

1. Právní úprava podnikání na kapitálovém trhu po transpoziční novele dopadne na mnohem širší okruh činností a osob než doposud. Nově se do jejího režimu dostanou osoby obchodující s komoditními deriváty (odhaduje se až 30 osob), osoby s devizovou licencí na bezhotovostní obchody, které zahrnují devizové deriváty (odhad činí přibližně 30 až 40 subjektů), a dále osoby, které poskytují služby investičního poradenství k investičním nástrojům na základě příslušného živnostenského oprávnění (odhaduje se cca 30 až 50 osob).

2. Právní forma akciové společnosti není komunitárním předpisem nařizována. V České republice byla zavedena zákonem č. 362/2000 Sb. (tzv. velká novela zákona o cenných papírech) jednak vzhledem k obligatornímu požadavku na zaknihovanou podobu akcií jako zvýšení transparentnosti vlastnické struktury obchodníka s cennými papíry, jednak jako určitá administrativní překážka pro vstup do odvětví investičních služeb. Vzhledem tomu, že v současnosti jsou již k dispozici kvalitní regulatorní nástroje pro hodnocení vlastnické struktury (budiž jmenováno schvalování vedoucích osob, kontrolu a informační povinnosti o kvalifikované účasti a úzkého propojení, konsolidovaný dohled a dohled nad finančními konglomeráty), lze považovat požadavek na právní formu obchodníka s cennými papíry jako akciové společnosti jako nepřiměřený administrativní nástroj regulace z hlediska zamýšlených důsledků, než-li požadavek *a priori* snižující příslušná regulatorní rizika.

Na druhé straně nelze připustit fakultativnost dozorčí rady obchodníka s cennými papíry mající právní formu společnosti s ručením omezeným, která plyne z obecné úpravy korporátního práva. Navrhuje se tak vložit požadavek obligatornosti dozorčí rady i pro obchodníka s cennými papíry ve formě společnosti s ručením omezeným.

Nově se dále umožňuje obchodníkovi s cennými papíry, za předpokladu povolení České národní banky, poskytovat vedle investičních služeb rovněž další služby (§ 6 odst. 3 až 6).

K § 6 odst. 1

V souladu se zavedením nové právní formy se doplňují příslušná ustanovení (písm. a)). V písm. d) dochází k upřesnění stávající podmínky. Doplnění v písm. e) je odrazem komunitárního požadavku, aby měl každý obchodník s cennými papíry alespoň dvě vedoucí osoby, obecná úprava společenstevního práva není dostatečná, neboť nemusí jít nutně o členy statutárního orgánu. Vkládá se nová podmínka v případě, že žadatel hodlá provozovat vícestranný obchodní systém (písm. i)).

K § 6 odst. 2

Navrhuje se možnost v povolení obchodníka uvést, zda je oprávněn přijímat peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníka. Změna souvisí s posílením variability požadavků na počáteční kapitál obchodníka s cennými papíry (§ 6a).

K § 6 odst. 3 až 6

Navrhuje se umožnit obchodníkům s cennými papíry vedle poskytování investičních služeb také výkon dalších vymezených činností, a to po jejich povolení ze strany ČNB. Výkon těchto dalších činností přitom nesmí ohrozit řádné poskytování investičních služeb. Vedle povolení ČNB bude vždy nutno získat také příslušné speciální podnikatelské oprávnění, pokud je pro takovou činnost požadováno podle jiných právních předpisů.

K § 6 odst. 7

Je toliko obměnou dosavadního § 6 odst. 5 v jiném ustanovení.

K § 6 odst. 8

Je toliko obměnou dosavadního § 6 odst. 6 v jiném ustanovení.

K bodu 40 (§ 6a)

Problematika počátečního kapitálu se navrhuje upravit v samostatném ustanovení. V souladu s komunitární úpravou se přejímají další limity počátečního kapitálu v závislosti na rozsahu povolených investičních služeb a na skutečnosti, zda bude obchodník s cennými papíry oprávněn přijímat majetek zákazníků.

Vedle limitů 750 tis. EUR a 125 tis. EUR se doplňují tři nižší limity počátečního kapitálu tak, jak je připouští směrnice 2006/49/ES v člancích 4 až 9:

a) limit 50 tis. EUR: obchodník s cennými papíry nesmí přijímat zákaznický majetek a rozsah jeho povolení je omezen (není oprávněn k poskytování investičních služeb obchodování na vlastní účet a upisování finančních nástrojů se závazkem je upsat),

b) limit 50 tis. EUR nebo povinné pojištění 1 mil. na jednu pojistnou událost a 1,5 mil. EUR na všechny pojistné události na roční bázi, případně jejich kombinace: obchodník nesmí přijímat zákaznický majetek a rozsah jeho povolení je omezen (je oprávněn pouze k přijímání a předávání pokynů a k poskytování osobního investičního poradenství),

c) pro případ, že obchodník s cennými papíry, který nesmí přijímat majetek zákazníků a je oprávněn pouze k přijímání a předávání pokynů a k poskytování investičního poradenství, poskytuje vedle investičních služeb také zprostředkování pojištění, bude zaveden požadavek, aby vedle požadavků kladených na zprostředkovatele pojištění dle zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích (tzn. povinné pojištění 1 mil. EUR na jednu pojistnou událost a 1,5 mil. EUR na všechny pojistné události na roční bázi) splnil také podmínku počátečního kapitálu ve výši aspoň 25. tis. EUR nebo navýšil pojištění odpovědnosti ve výši 500 tis. EUR na jednu pojistnou událost a 750 tis. EUR na všechny pojistné události na roční bázi, případně jejich kombinaci.

K bodům 41 až 43 (§ 7)

Jedná se o formální opravu číslování.

K bodu 44 (§ 8)

Jedná o formální opravu označení. Ustanovení obsahuje pouze jediný odstavec.

K bodu 45 (§ 9 odst. 1)

Jedná se o formální opravu číslování.

K bodů 46 až 48 (§ 10 odst. 2 a 3)

Ustanovení je reformulováno tak, aby bylo konformní s požadavky MiFID. Zúžení katalogu neslučitelných funkcí v odstavci 3 je odrazem předpokladu, že osobám uvedeným ve stávající úpravě pod písm. c) až e) by neměla být *a priori* zakázána možnost účastnit se na vedení obchodníka s cennými papíry, nýbrž by mělo být především zkoumáno, brání-li jejich jiná činnost řádnému výkonu funkce nebo nejsou-li osobou vhodnou z hlediska příslušných kritérií.

Zároveň je odstavec 2 nově seskupen tak, aby byly zřetelněji odlišeny osobní a další předpoklady k výkonu funkce.

K bodu 49 (§ 10 odst. 5 a 6)

Doplňuje se povinnost České národní banky požádat o stanovisko orgán dohledu jiného členského státu Evropské unie v případě, že je žadatel součástí ovládacích vztahů.

Osobám, který byl udělen předchozí souhlas k výkonu funkce se nově dává za povinnost informovat Českou národní banku o každé změně ve skutečnostech, za nichž jim byl předchozí souhlas udělen a o skončení výkonu funkce.

K bodu 50 (§ 11 odst. 7)

Upřesňuje se, kdy lze souhlas udělit i následně.

K bodu 51 (§ 12 odst. 1 návětí)

Jedná se o upřesnění formulace.

K bodu 52 (§ 12 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná změna souvisí s novým přístupem MiFID k řešení problematiky střetů zájmů mezi obchodníkem s cennými papíry a jeho zákazníky či mezi jeho zákazníky navzájem. Zatímco podle stávající právní úpravy má obchodník s cennými papíry povinnost prostřednictvím vhodných organizačních opatření a postupů zamezovat samotnému vzniku střetu zájmů, MiFID vyžaduje zajištění toho, že v jejich důsledku nebude docházet k poškozování zájmů zákazníků. Za tím účelem je obchodník s cennými papíry povinen střety zájmů zjišťovat a účinně řídit. Výslovně se stanoví, na které osoby spojené s obchodníkem s cennými papíry se musí postupy pro zjišťování a řízení střetů zájmů vztahovat. Nově je také zdůrazněno, že regulovány jsou pouze ty střety zájmů, které vznikají v průběhu poskytování hlavní či doplňkové investiční služby.

K bodu 53 (§ 12a odst. 1 písm. a) bod 2)

Navrhuje se vypustit pro nadbytečnost, příslušné ustanovení je obsaženo v § 12 odst. 1 písm. b) zákona.

K bodu 54 (§ 12a odst. 1 písm. b))

Jedná se o opravu nesprávné deklinace.

K bodu 55 (§ 12a odst. 1 písm. c) bod 2)

Navrhuje se do závorky doplnit i dodržování vnitřních předpisů (tzv. soft law).

K bodu 56 (§ 12a odst. 3)

Jedná se o opravu nesprávného gramatického tvaru.

K bodu 57 (§ 12b odst. 1 písm. a))

Provedení změny je nutné v souvislosti s nahrazením stávajícího institutu obchodů uzavíraných zaměstnanci na vlastní účet nebo na účet osob jim blízkých tzv. osobními obchody, které se týkají osob se zvláštním vztahem k obchodníkovi s cennými papíry. Jejich definice se navrhuje zavést v § 2 písm. l) zákona.

K bodu 58 (§ 12b odst. 1 písm. c))

Navrhuje se výslovně stanovit, že součástí organizačních předpokladů podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona jsou vždy i pravidla pro vedení evidence související s činností obchodníka s cennými papíry.

K bodu 59 (§ 12b odst. 1 písm. d))

Navrhovaná změna souvisí se s principem tzv. *maximum harmonisation*, tj. zákazu upravovat mimo odůvodněné případy v národním právu příslušné povinnosti přísněji, než požaduje komunitární právo v MiFID a prováděcí směrnici: Je tak nutno ustoupit od výslovného požadavku zákona na pravidla pro vyřizování stížností a reklamací zákazníků, kteří jsou profesionální.

K bodu 60 (§ 12b odst. 1 písm. e))

Doplňuje se nový požadavek na obsah organizačních předpokladů podle § 12a odst. 1 písm. a) zákona.

K bodu 61 (§ 12b odst. 2 věty)

Jedná se o opravu formulace. Zákon hovoří o pravidlech, nikoli mechanismu vnitřní kontroly.

K bodu 62 (§ 12b odst. 2 písm. a))

Upřesňuje se, že obchodník s cennými papíry je povinen evidovat nejen data (ve smyslu elektronických údajů), nýbrž i další informace, při zohlednění jejich charakteru.

K bodu 63 (§ 12b odst. 2 písm. b))

Jedná se formulační opravu navazující na změnu v větě téhož ustanovení.

K bodu 64 (§ 12b odst. 3 až 5)

K § 12b odst. 3

V zájmu účinného uplatňování řídicího a kontrolního systému se obchodníkovi s cennými papíry stanoví obecná povinnost dohlížet na efektivitu zavedených opatření.

K § 12b odst. 4

Výslovně se doplňuje povinnost obchodníka s cennými papíry zajistit řádnost a plynulost provozu (tzv. business continuity). Stávající právní úprava odpovídající ustanovení takto obecné úrovně neobsahuje.

K § 12b odst. 5

V rámci problematiky řízení střetů zájmů se výslovně zdůrazňuje povinnost obchodníka s cennými papíry zajistit nestrannost a nezávislost finančních analytiků při poskytování doplňkové investiční služby poskytování investičních doporučení včetně analýz investičních příležitostí.

K bodu 65 (§ 12c odst. 3)

Navrhuje se zrušit stávající ustanovení o ochraně majetku zákazníka a nahradit jej úpravou v novém § 12e zákona upravující ochranu majetku zákazníka.

K bodu 66 (§ 12d)

V souladu s požadavky směrnice MiFID se navrhuje stanovit nová pravidla pro případy, kdy obchodník s cennými papíry pověří výkonem svých činností souvisejících s poskytováním investičních služeb jinou osobu (outsourcing). Zákon ve svém stávajícím znění ustanovení týkající se outsourcingu neobsahuje, pouze dílčím způsobem je tato problematika upravena prováděcím právním předpisem (§ 23 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 258/2004 Sb.).

V odstavcích 1 a 2 se stanovují základní požadavky při provádění outsourcingu, které budou dále rozvedeny prováděcím právním předpisem. Obsah pojmu „důležitá provozní činnost“ je vymezen v odstavcích 3 a 4.

Odstavce 3 a 4 potom upravují, které provozní činnosti obchodníka s cennými papíry jsou pro účely úpravy outsourcingu považovány za důležité. Obecné definiční znaky jsou uvedeny v odstavci 3, odstavec 4 vymezuje pojem negativním způsobem.

Konečně odstavce 5 a 6 naplňují požadavek prováděcí směrnice co do zvláštních pravidel pro outsourcing, je-li poskytovatelem služeb osoba se sídlem ve státě, který není součástí Evropského hospodářského prostoru a outsourcovaná činnost souvisí s poskytováním hlavní investiční služby obhospodařování portfolia zákazníka (portfolio management), a to jen v případě, že služba je poskytována zákazníkovi, který není profesionální. Tato pravidla budou stanovena vyhláškou České národní banky. Odstavec 6 zmocňuje Českou národní banku k uzavírání souvisejících mezistátních dohod. Seznam uzavřených dohod bude uveřejněn ve věstníku České národní banky.

K bodu 67 (§ 12e)

Dosavadní koncepce úpravy ochrany majetku zákazníků není MiFID podstatným způsobem dotčena. Nově se například výslovně zdůrazňuje požadavek ochrany práv zákazníků k jejich majetku, přičemž majetkem se nadále rozumí peněžní prostředky a finanční nástroje zákazníků. Navrhované změny z většiny směřují ke zpřesnění úpravy v souladu se směrnicí. S cílem zlepšit systematiku se navrhuje upravit tuto samostatnou problematiku nově do zvláštního paragrafu.

V odstavci 1 je upravena ochrana majetku zákazníků spočívajícího ve finančních nástrojích. zákaz použití finančních nástrojů k obchodům na účet jiné osoby (s výjimkou výslovného souhlasu zákazníka) zůstává zachován.

V odstavci 2 se oproti stávající úpravě navrhuje zúžit zákaz použití peněžních prostředků zákazníků jen na obchody obchodníka s cennými papíry na vlastní účet. Ani toto omezení ale neplatí pro obchodníka s cennými papíry, který je bankou.

Ustanovení odstavce 3 naplňuje zpracovává informační povinnosti vůči orgánu dohledu.

V odstavci 4 se České národní banka zmocňuje ke stanovení podrobnějších pravidel pro ochranu majetku zákazníků prováděcím právním předpisem.

K bodům 68 až 70 (§ 13)

Jedná o změnu úpravy deníku v návaznosti na fakt, že minimální náležitosti deníku upravuje přímo použitelný právní předpis Evropských společenství a v omezeném rozsahu také prováděcí směrnice.

K bodům 71 až 73 (§ 14 a 14a)

K § 14

Odbornost pracovníků finančních institucí je jedním z klíčových prvků při nabídce kvalitních finančních služeb a produktů spotřebitelům. Odbornost hraje důležitou roli též při zajištění transparentnosti a integrity trhů, zejména kapitálových. V neposlední řadě dostatečná míra odbornosti přispívá ke snížení operačního rizika všech finančních institucí a potažmo i k vyšší stabilitě celého finančního systému.

Dalším, často opomíjeným aspektem, proč je důležité podporovat odbornosti pracovníků sektoru finančního trhu, je přínos odbornosti pro rozvoj pracovní síly v tomto sektoru. Zvyšování kvalifikovanosti a profesionality pracovníků ve finančním sektoru znamená totiž kultivaci a zvyšování produkčního potenciálu lidí, kteří jsou bezesporu klíčovým výrobním faktorem sektoru finančního trhu. Aktivita podporující růst odbornosti pracovníků finančního sektoru, tak v konečném důsledku přispívají ke zvýšení konkurenceschopnosti tohoto sektoru.

Komunitární předpisy upravující oblast finančního trhu, MiFID nevyjímaje, pro příslušné sektory rovněž výslovně vyžaduje (opět v obecné rovině) požadavek na zajištění dostatečné odbornosti pracovníků ve finančních institucích.

Ve světle uvedených skutečností lze tak stávající právní úpravu vyžadující příslušnou odbornost výlučně pro makléře za nadále neudržitelnou, neb je navýsost žádoucí, aby pro další pracovní pozice významné z hlediska činnosti finančních institucí existovaly standardy odbornosti.

Pracovní pozice v podniku obchodníka s cennými papíry, pro které by měly existovat určité obecné standardy odbornosti, jsou v zásadě tyto:

a) poskytování služeb a produktů zákazníkům, se zvláštním důrazem na ochranu neprofesionálních zákazníků /např. prodej finančních produktů, investiční poradenství, portfolio management, likvidace pojistných událostí atp./,

b) obchodování s finančními nástroji pro zákazníky a obchodování na trzích, kde existují pravidla pro jejich transparentnost a integritu (tzn. nejen regulované trhy, ale i některé OTC) /Např. obchodník na trhu regulovaném trhu cenných papírů, obchodník na trhu komoditních derivátů atp./

c) vnitřní kontrolní systém, řízení rizik a „speciální činnosti“ /interní audit, compliance, risk manažeri, aktuáři atp./

Obecně je navrhováno řešit odbornost právními předpisy v rovině obecných principů. Praktické naplnění by mělo být především formou profesních standardů, byť s možností určité ingerence ČNB (konzultační procedura - § 14a).

Na úrovni zákona se navrhuje upravit obecný požadavek na obchodníka s cennými papíry zajistit úroveň odbornosti (znalostí a zkušeností) při poskytování služeb nezbytných pro řádné plnění jim svěřených úkolů s tím, že- odbornost těchto osob musí být dána nejen na začátku jejich činnosti ve finanční instituci, ale musí být průběžně udržována na dostatečné výši, vzhledem k pracovním úkolům, které jsou jim aktuálně svěřeny. Prováděcí právní předpis by

měl následně upravit podrobnější vymezení odbornosti pro příslušný sektor a rámcové vymezení pracovních pozic a činností.

K § 14a

Se shora citovanou úpravou je provázána možnost, aby orgán dohledu (ČNB) uznal (autorizoval) určité ustálené profesní standardy (tržní praxí uznanou odbornost) za adekvátní pro zajištění dostatečné míry odbornosti z hlediska ochrany zákazníků, transparentnosti a integrity trhu a omezení operačních rizik finančních institucí. V ustanovením upravujících dohled, jak pak zajištěna pravomoc ČNB kontrolovat praktické zajištění adekvátní úrovně odbornosti a v případě zjištění nedostatků udílet sankce.

K bodu 74 (§ 15)

Zásada uvedená v odstavci 1 akcentuje generální klauzuli (odborná péče), jejíž naplňování je svázáno s poskytováním investičních služeb. V odstavci 2 osnova výslovně uvádí způsob jednání, kterým je generální klauzule manifestována především. Konečně je zdůrazněno, že působení maximy jednání s odbornou péčí je významné zejména ve vztahu k zákazníkům obchodníka s cennými papíry.

Odstavec 3 upravuje další výjimku z pravidel jednání se zákazníky (vedle § 2d). Dodržování pravidel jednání ve vztahu k zákazníkům se nevyžaduje u obchodů uzavřených na regulovaném trhu nebo ve vícestranném obchodním systému mezi jeho účastníky. Tato pravidla se však plně uplatní vůči zákazníkům při provádění pokynů jejich jménem.

Základní maximu dále zcela nově doplňuje imperativ, kterým je obchodníkovi s cennými papíry (až na výslovně uvedené výjimky) v souvislosti s poskytnutím investiční služby zakázáno přijímat nebo poskytovat peněžitou nebo nepeněžitou pobídku (*inducement*). Obsah, forma a způsob informování zákazníků, jakož i podmínky přípustnosti peněžitých a nepeněžitých pobídek jsou ponechány v rovině sekundární normotvorby.

K bodu 75 (§ 15a až 15s)

K § 15a až 15c (obecně)

Ustanovení §§ 15a až 15c upravují obecné povinnosti obchodníka s cenným papíry při poskytování informací zákazníkům v souvislosti s výkonem jeho podnikatelské činnosti. Naopak zde nejde o specifické povinnosti ve vazbě na konkrétní informace poskytované zákazníkům (k tomu viz § 15d).

K § 15a

Obecnou zásadu pro komunikace se zákazníky, kterou konstruuje odstavec 1, doplňují odstavce 2 a 3 dalšími požadavky pro případ, že komunikace probíhá se zákazníkem, který není profesionální. Pro případ informací obsažených v odstavci 3 je pak dáno zmocnění k vydání podzákonného právního předpisu co do obsahu a způsobu vyjádření takové informace.

K písmenu b) je třeba doplnit, že obchodník s cennými papíry by měl informaci hodnotit nejen z pohledu statického (obsah), nýbrž i dynamického (aktuálnost).

K § 15b

Ustanovení upravuje další obecné povinnosti obchodníka s cennými papíry při komunikaci se zákazníky, jsou-li informace poskytovány pro tvorbu a šíření analýz investičních příležitostí.

K § 15c

Jde o ustanovení svou přístupem nové, které v souladu s požadavky komunitárního práva zavádí tzv. test běžného investora. Úprava pravidel komunikace se zákazníkem se fundamentálně vztahuje k běžnému investorovi (zákazníkovi). Není však možné pod rouškou jeho veřejnoprávní ochrany nad míru nezbytně nutno zatěžovat obchodníka s cennými papíry povinnostmi týkající se komunikace se zákazníkem. Proto se navrhuje stanovit, že obchodník s cennými papíry může ve styku se zákazníkem důvodně předpokládat, že jedná s osobou průměrné inteligence, která jedná s běžnou pečlivostí a opatrností. Komunitární normotvůrce připomíná, že pro takové posouzení bude rozhodná především povaha investiční služby, to, zda jde o profesionálního zákazníka čili nic, zvolený prostředek komunikace, jakož i skutečnost, zda je informace určena zákazníkovi nebo jiné osobě, kterou mohly být pravděpodobně využity.

Ustanovení má opodstatnění také ve světle toho, kdy v českém soukromém právu není výslovně vyjádřeno, že svou úpravu směřuje v první řadě k běžnému člověku.

Odstavec 2 potom upřesňuje, že ostatní ustanovení zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zejména § 36k a § 125 odst. 6, nejsou dotčena.

K § 15d

Ustanovení upravuje obsah informací, které je obchodník s cennými papíry povinen zákazníkům sdělit. V souladu s právem Evropských společenství může obchodník s cennými papíry informace podle odstavce 1 písm. c) a e) pokud se týkající cenných papírů kolektivního investování poskytnout prostřednictvím zjednodušeného statutu podle zvláštního zákona, pokud jsou v tomto statutu obsaženy (Recital 55 ID).

Dále se stanoví, které z uvedených informací musí obsahovat oferta nebo výzva k podávání návrhů na uzavření smlouvy, pokud se týkají investičního nástroje nebo investičních služeb (odstavec 2).

Česká národní banka se zmocňuje k vydání vyhlášky, která by blíže upravovala obsah informací podle odstavců 1 a 2.

Prováděcí směrnice upravuje zevrubné požadavky na to, kdy musí být informace poskytnuty v závislosti na kategorii zákazníka a povaze investiční služby. Obecnou je zásadou je povinnost obchodníka s cennými papíry poskytnout zákazníkům příslušné informace s dostatečným časovým předpisem před poskytnutím příslušné investiční služby. S tím, že se na jednotlivé obchody týkající se téhož druhu finančního nástroje nepovažují zahledí jako na poskytnutí nové nebo jiné investiční služby. Předmětná materie se navrhuje upravit prováděcím právním předpisem (odstavec 3 písm. b).

K § 15e a 15f

Stanoví se způsob poskytování informací, kterým je zásadně nosič splňující podmínky § 15e – trvalý nosič dat (*durable medium*). Ustanovení § 15f potom upravuje podmínky, za který je obchodník s cennými papíry oprávněn poskytnout příslušné informace prostřednictvím internetu.

K § 15g

Předmětné ustanovení reflektuje obecný princip, že obchodník s cennými papíry dodržuje pravidla jednání se zákazníky se zřetelem k tomu, zda jde o zákazníka, který není profesionální či profesionálního zákazníka.

K § 15h až 15k (obecně)

I po účinnosti této novely přirozeně obchodník s cennými papíry zůstává povinen poznat svého zákazníka (*know your customer*). Nově ovšem dojde ke štěpení této povinnosti v závislost na druhu hlavní investiční služby. Nově se tak zavádí dva režimy s odlišnými požadavky na míru informací v závislosti na tom, obsahuje-li hlavní investiční služba poradenský prvek či nikoli.

Obchodník s cennými papíry je povinen získat (vyžadovat) od svých zákazníků informace, které mu umožní při poskytování investičního poradenství doporučit jim vhodnou hlavní investiční službu, finanční nástroj či obchod; a při obhospodařování portfolia zákazníka uskutečnit vhodné (*suitable*) obchody s vhodnými finančními nástroji. Často se tak hovoří o tzv. *suitability test* (§ 15h).

Při poskytování hlavních investičních služeb bez poradenského prvku (tj. jiných než-li investiční poradenství a obhospodařování portfolia) je obchodník s cennými papíry povinen získat od zákazníků informace, které mu umožní posoudit, zda zvažovaná hlavní investiční služba, finanční nástroj či obchod jsou pro zákazníka přiměřené (*appropriate*). Proto obvykle hovoříme o tzv. *appropriateness test* (§ 15i).

K § 15h

Ustanovení upravuje povinnosti obchodníka s cennými papíry pro zjišťování potřeb zákazníka při poskytování hlavních investičních služeb s poradenským prvkem. Obchodník s cennými papíry je povinen získat od zákazníka informace v rozsahu nezbytném k tomu, aby porozuměl zásadním skutečnostem o zákazníkovi a aby nabyl přesvědčení, že se zřetelem k druhu a rozsahu zákaznickem požadovaných služeb jsou obchod, finanční nástroj nebo investiční služby pro zákazníka vhodné.

V rámci poskytování investičního poradenství a obhospodařování individuálního portfolia je tak obchodníkovi s cennými papíry zakázáno doporučit (poskytovat) investiční službu, finanční nástroj či obchod, nezíská-li potřebné informace tak, aby mohl rozhodnout, zda jsou pro zákazníka vhodné.

Prováděcí právní předpis by měl blíže stanovit, které informace je obchodník s cennými papíry v případě odborných znalostí, zkušeností, finanční situace a investiční cílů od zákazníka získat.

K § 15i

Ustanovení upravuje povinnosti obchodníka s cennými papíry pro zjišťování potřeb zákazníka při poskytování hlavních investičních služeb bez prvku poradenství. Cílem vyhodnocování získaných informací je schopnost určit, zda zákazník má potřebné znalosti a zkušenosti k tomu, aby porozuměl rizikům souvisejícím s nabízenou či poptávanou hlavní investiční službou, finančním produktem či obchodem. „Přiměřenost“ je tedy dána, je-li splněna tato podmínka.

Zjistí-li obchodník s cennými papíry na základě získaných informací, že zvažovaná hlavní investiční služba, finanční produkt či obchod nejsou pro zákazníka přiměřené, je povinen zákazníka na tuto skutečnost upozornit (takové upozornění může mít i standardizovanou strukturu).

Rozhodne-li se zákazník potřebné informace neposkytnout či poskytne-li je v nedostatečném rozsahu, je obchodník s cennými papíry povinen upozornit ho, že v takovém případě není schopen posoudit přiměřenost zvažované hlavní investiční služby, finančního nástroje či obchodu. Stejně jako v případě předchozího odstavce může i zde upozornění poskytnout ve standardizované struktuře.

Poskytnutí hlavní investiční služby tedy není získáním informací podmíněno. Je tedy možné konstatovat, že v případě *suitability test* musí obchodník s cennými papíry potřebné informace získat, aby mohl hlavní investiční službu, finanční nástroj či obchod doporučit; v případě *appropriateness test* se musí, má-li být obchod uskutečněn, o získání informací pokusit.

Stejně jako v případě *suitability test* je obchodníkovi s cennými papíry zakázáno nabádat zákazníka k neposkytnutí potřebných informací a je stanoveno, že obchodník s cennými papíry se může spolehnout na informace poskytnuté zákazníkem, ledaže je mu známo nebo by mu mělo být známo, že tyto informace jsou zjevně zastaralé, nepřesné či neúplné.

Prováděcí právní předpis by měl blíže stanovit, které informace je obchodník s cennými papíry v případě odborných znalostí a zkušeností od zákazníka získat.

K § 15j

Obchodníkovi s cennými papíry se zakazuje vybízet zákazníka k neposkytování potřebných informací.

Dále je stanovena vyvratitelná právní domněnka s tím, že obchodník s cennými papíry se může spolehnout na informace poskytnuté zákazníkem, ledaže je mu známo nebo by mu mělo být známo, že tyto informace jsou zjevně zastaralé, nepřesné či neúplné.

K § 15k

Povinnosti provádět *appropriateness test* (§ 15i) je obchodník s cennými papíry zproštěn při provádění hlavní investiční služby, které spočívá výlučně v přijímání a předávání pokynů a/nebo v provádění pokynů spolu s vedlejšími investičními službami nebo bez nich (*execution only*), pokud se příslušná investiční služba týká pouze vybraných investičních cenných papírů, je poskytována z podnětu zákazníka a obchodník s cennými papíry informoval zákazníka, že není povinen pro příslušnou službu požádat zákazníka o potřebné informace (§ 15i).

K § 15l

Návěti § 15l obsahuje základní maximu pro provádění pokynů zákazníků. Obchodník s cennými papíry se ukládá provádět pokyny zákazníků za nejlepších podmínek, nebo ještě jinak řečí MiFID, učinit všechny rozumné kroky k tomu, aby dosáhl pro zákazníka nejlepší možný výsledek (odstavec 1).

Tato povinnost však v žádném případě obchodníku s cennými papíry nevelí zajistit provedení každého jednotlivého pokynu zákazníka za absolutně nejlepších podmínek. Smyslem tu je, aby každý jednotlivý pokyn zákazníka byl proveden v souladu s příslušnými pravidly pro provádění pokynů, která obchodník s cennými papíry za tím účelem zavede a uplatňuje

(odstavec 3) Provádět pokyny zákazníků za nejlepších podmínek neznamena sledovat výhradně nejlepší cenu, kterou lze dosáhnout na finančním trhu, ale rovněž další skutečnosti (normou označené jako faktory), jako např. celkovou výši úplaty, kterou zákazník zaplatí, typ pokynu, objem finančních nástrojů, které mají být převedeny, datum a čas přijetí pokynu nebo rychlost, s jakou lze pokyn provést.

Na druhou stranu plyne z odstavce 1 písm. b), že k odměně účtované zákazníkovi obchodníkem s cennými papíry, který službu poskytuje, se nepřihlíží. Taková konstrukce má silné opodstatnění. Opak by totiž mohl snadno vést k situaci, kdy by byl obchodník s cennými papíry nucen z hlediska dosažení nejlepšího možného výsledku posuzovat vlastní odměnu účtovanou zákazníkům proti odměnám dalších obchodníků s cennými papíry, tedy svých konkurentů, a *ipso facto* snížit vlastní odměnu na úroveň nejnižší na trhu. Rovněž by nebylo rozumné požadovat na obchodníkovi s cennými papíry, aby znal v detailech odměny účtované dalšími soutěžiteli.

Návrh uznává, že zákazníci často mají vlastní představu či požadavek na to, jak mají být jejich pokyny provedeny a tudíž výslovně umožňuje obchodníkovi s cennými papíry, aby těmto specifickým požadavkům zákazníka vyhověl, stanovíc přednost instrukcí zákazníka (odstavec 2). Tato možnost však nesmí sloužit jako prostředek, jímž se lze vyhnout požadavkům *best execution*. Není v souladu se smyslem a účelem pravidel pro provedení pokynu za nejlepších podmínek, aby obchodník s cennými papíry skrze toto ustanovení (kupř. prostřednictvím zakotvení jakési „generální instrukce“ zakotvené v obchodních podmínkách) získal instrukci zákazníka „šitou na míru“, ba ještě hůře zákazníka k zadání takové instrukce sváděl a obcházel tak povinnosti provádět pokyny za nejlepších podmínek. Porušením tohoto zákazu by však nemělo být, pokud obchodník s cennými papíry vybídne zákazníka k pro něj nejvhodnějšímu výběru mezi dvěma nebo více převodními místy zařazenými v pravidlech pro provádění pokynů.

Z MiFID, jakož i z prováděcí směrnice vyplývají tři základní kroky, které je obchodník s cennými papíry povinen učinit pro tvorbu a uplatňování pravidel pro provádění pokynů (*execution policy*).

Za prvé se musí rozhodnout, které faktory ovlivňující výsledek, s jakým bude pokyn proveden, upřednostní pro konkrétní kategorii či skupinu zákazníků nebo pro konkrétního zákazníka (odstavec 1 písm. a) až h). Jednotlivé faktory hodnotí s přihlédnutím k daným kritériím (povaha investičního nástroje, povaha a struktura trhu, povaha zákazníka a povaha pokynu). Minimem tak zůstává zavedení pravidel pro určení relativní důležitosti těchto faktorů tak, aby citované maximě dostál (odstavec 3 písm. a)). Do pravidel pro provádění pokynů zákazníků obchodník s cennými papíry vždy zařadí převodní místa, která v souladu s písmenem a) umožňují soustavně provádět pokyny zákazníků za nejlepších podmínek.

Za druhé, obchodník s cennými papíry musí provést analýzu dostupných převodních míst tak, aby mohl identifikovat ta převodní místa, jež mu umožní provádět pokyny pro zákazníka za nejlepších možných podmínek (odstavec 3 písm. b)) Tento požadavek je nejen v nejlepším zájmu zákazníků v konkrétní situaci, ale posiluje také z dlouhodobého hlediska hospodářskou soutěž mezi jednotlivými převodními místy. Obchod by měl být uskutečněn na těch převodních místech, která umožňují dlouhodobě provádět pokyny zákazníků za nejlepších podmínek; a maxima potom má zajišťovat, aby obchodník s cennými papíry taková místa neignoroval.

Ustanovení odstavce 4 dbá na to, aby vlastní poplatky (odměna) obchodníka s cennými papíry účtovaná zákazníkovi za provedení pokynu nebyla konstruována „diskriminačně“. V tomto smyslu je obchodníkovi s cennými papíry nařízeno, aby jakýkoli rozdíl v ceně účtované zákazníkovi za provedení pokynu na příslušném převodním místě odrážel rozdíl v nákladech obchodníka s cennými papíry spojených s tímto převodním místem. Ve vazbě na to nesmí obchodník s cennými papíry nestanovovat odměnu ani ji nenavyšovat způsobem, který by převodní místa mezi sebou upřednostňoval bez objektivních důvodů.

Konečně obchodník s cennými papíry je povinen také průběžně sledovat účinnosti pravidel pro provádění pokynů zákazníků (odstavec 5). Průběžné sledování „účinnosti“ tu zejména znamená zjišťování, zda pravidla skutečně účinně pomáhají dosáhnout provedení pokynu za nejlepších podmínek. Rovněž je stanovena povinnost obchodníka s cennými papíry napravit zjištěné nesrovnalosti v pravidlech pro provádění pokynů. Tím se zde má především na zřeteli, že z přezkumu jejich účinnosti může vyplynout, že zvolené postupy provádění pokynů obchodníka s cennými papíry směřující k provedení pokynu na konkrétním převodním místě nejsou adekvátní a musí být tak upraveny.

Odstavec 6 potom zmocňuje k vydání podzákonného prováděcího předpisu co do bližší specifikace pravidel pro provádění pokynů za nejlepších podmínek.

K § 15m

Stanoví se, že obchodník s cennými papíry je povinen na základě žádosti zákazníka doložit, že zákazníkovi pokyny byly provedeny v souladu s pravidly pro provádění pokynů obchodníka s cennými papíry.

K § 15n

V souladu s požadavky práva Evropských společenství se stanoví, že obchodník s cennými papíry je povinen dodržovat pravidla pro provádění pokynů za nejlepších podmínek rovněž při poskytování dalších hlavních investičních služeb, jejichž faktickou náplní je také „provádění pokynů“. Požadavkům *best execution* tak musí obchodník s cennými papíry analogicky vyhovět i při předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů a portfolio managementu. To mj. znamená, že i rozhodnutí (jakoby „pokyny“), která činí portfolio manager při obhospodařování majetku zákazníka v rámci volné úvahy je třeba podrobit pravidlům pro provádění pokynů (Recital 75 ID).

Ve světle komunitárního práva se uznává nerozumnost požadavku, aby obchodník s cennými papíry povinen monitorovat všechny kroky, které provedl jím pověřený obchodník s cennými papíry k provedení pokynů jeho zákazníka. Osnova na takovou situaci pamatuje a v této souvislosti nepožaduje duplicitní povinnost provádět pokyny zákazníka s co možná nejlepším výsledkem, jak pro obchodníka s cennými papíry předávajícího pokyny, tak pro jakéhokoli dalšího obchodníka s cennými papíry, jemuž jsou pokyny k provedení předány.

K § 15o

Obchodníkovi s cennými papíry je uloženo provádět pokyny na účet zákazníků spravedlivě a bez průtahů (*prompt, fair and expeditious*) a to ve vztahu k pokynům ostatních zákazníků nebo zájmům obchodníka s cennými papíry. Za tím účelem je obchodník s cennými papíry povinen zavést a udržovat pravidla pro zpracování pokynů. Tato pravidla musí především zajišťovat neprodlené a přesné zaznamenávání a provádění pokynů a jejich zpracování zásadně podle časové priority, nýbrž i obsahovat pravidla pro sdružování pokynů. Prováděcí právní

předpis potom stanoví obsah pravidel pro zpracování pokynů a podmínky pro sdružování pokynů (odstavec 2).

Zákazníka, který není profesionální, je obchodník s cennými papíry povinen informovat o podstatných obtížích týkajících se řádného provedení pokynů neprodleně poté, co se o takových obtížích dozví (odstavec 3).

K § 15p

Obchodník s cennými papíry nesmí využívat informace o neprovedených pokynech zákazníků jednáním zakládajícím tzv. *front running*. Problematika *front running* úzce souvisí s ochranou vnitřních informací (§ 124 a 125 zákona o podnikání na kapitálovém trhu). Vnitřní informací ve smyslu cit. zákona je jen taková informace, která splňuje v zákoně uvedené podmínky. Je výslovně stanoveno, že za vnitřní informaci se považuje i informace sdělená zákazníkem při předávání pokynu k poskytnutí investiční služby, splňuje-li kritéria pro vnitřní informaci. Informace o neprovedených pokynech tedy mohou i nemusejí být vnitřními informacemi ve smyslu zákona. Ustanovení § 15p tak ve svém důsledku tedy rozšiřuje ochranu proti zneužívání informací na veškeré informace o neprovedených pokynech, bez ohledu na to, zda jsou či nejsou vnitřními informacemi.

Obchodník s cennými papíry je povinen učinit všechny přiměřené kroky k tomu, aby zabránil zneužití těchto informací ze strany osob se zvláštním vztahem k obchodníkovi s cennými papíry (§ 12 odst. 1 písm. b) ve vazbě na § 12b odst. 2 písm. a)).

K § 15q a 15r

Obchodník s cennými papíry je povinen poskytovat zákazníkovi přiměřené zprávy o provedených pokynech a stavu majetku zákazníka. Obsah a lhůty týkající se takový informací se liší v závislosti na kategorii zákazníka a přítomnosti elementu poradenství v poskytované investiční službě. Tuto bližší specifikaci upraví prováděcí právní předpis.

K § 15s

Ustanovení je toliko replikou stávajícího § 15 odst. 4.

K bodu 76 (§ 16 odst. 1)

Jedná o změnu odrážející novou právní formu obchodníka s cennými papíry.

K bodu 77 (§ 16 odst. 2 písm. d))

Upřesňuje se informační povinnost týkající se majetku zákazníků. Napříště se stanoví, že je obchodník s cennými papíry povinen informovat Českou národní banku nejen o stavu majetku, ale též o jeho změnách.

K bodům 78 a 79 (§ 16 odst. 4 a 5)

Zavádí se významná změna co do zmírnění informační povinnosti nebankovního obchodníka s cennými papíry, který není oprávněn poskytovat jinou hlavní investiční službu než přijímání a předávání pokynů a investičního poradenství a který zároveň není oprávněn přijímat peněžní prostředky ani investiční nástroje.

K bodu 80 (§ 16c)

Ustanovení aplikují pravidla transparentnosti na obchody uzavřené mimo regulovaný trh nebo vícestranný obchodní systém.

K bodům 81 a 82 (§ 17)

Stávající úprava uchovávání dat je ve vztahu k požadavkům směrnice nedostačující, navrhované změny ji proto podstatným způsobem doplňují. V souladu se směrnicí je změněna délka doby povinného uchovávání dat.

Dochází také ke změně dílového označení tak, aby lépe odpovídalo novému obsahu dílu.

K § 17 odst. 1

Zásadní změnou je zkrácení délky doby povinného uchovávání dokumentů z deseti na pět let s tím, že nově je běh lhůty počítán od okamžiku poskytnutí investiční služby nebo provedení obchodu, nikoli až od konce příslušného kalendářního roku. Je výslovně stanoveno, že povinnost uchovávání dokumentů a záznamů po výše uvedenou dobu nezaniká ani v případě odejmutí či zániku povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry. Dále se navrhuje výslovně uvést, že archivační povinnost se vztahuje i na záznamy o jednotlivých provedených obchodech.

K § 17 odst. 2

Toto ustanovení stanoví výjimku z ustanovení odstavce 1, kdy je pro uvedený druh dokumentů zavedena přísnější úprava, neboť tyto musí být uchovávány po celou dobu trvání smluvního vztahu, vždy však minimálně pět let podle odstavce 1.

K § 17 odst. 3

České národní bance je dána možnost vydat prováděcí právní předpis vyžadující delší dobu povinného uchovávání dokumentů ve vztahu k určitým investičním službám nebo obchodům, jsou-li splněny stanovené podmínky.

K § 17 odst. 4

Nosič dat, na němž jsou povinně uchovávána data zaznamenávána, musí podle směrnice nově splňovat určitá kvalitativní kritéria. Tato budou stanovena vyhláškou České národní banky.

K bodu 83 (§ 17a až 17d)

Díl 5 zcela nově upravuje systematickou internalizaci („SI“). Tato úpravu je transpozicí MiFID. Směrnice zcela nově reguluje určitý způsob poskytování investiční služby obchodování na vlastní účet, při kterém obchodník s cennými papíry systematicky obchoduje se svými zákazníky na vlastní účet a vytváří tak alternativní obchodní platformu k tradičním burzám (regulovaným trhům) nebo vícestranným obchodním systémům (VOS). Zásadní změnou pro tento způsob poskytování investiční služby je zavedení povinnosti před-obchodní a po-obchodní transparency v případě obchodování s (likvidními) akcemi přijatými k obchodování na regulovaném trhu.

K § 17a

Směrnice definuje obchodníka s cennými papíry, který provádí SI, jako obchodníka s cennými papíry, který organizovaně, často a systematicky provádí pokyny svých zákazníků mimo regulovaný trh nebo VOS, a to tak, že s těmito zákazníky obchoduje na vlastní účet. Tuto činnost je nutné odlišit především od činnosti obchodníka s cennými papíry, který systematicky provádí pokyny svých zákazníků tak, že je vzájemně párují. V takovém případě se nejedná o SI, ale o investiční službu „provádění pokynů na účet jiné osoby“. O SI se jedná v případě takového obchodování, kdy obchodník s cennými papíry provádí pokyny svých zákazníků tak, že se stane protistranou obchodů se zákazníky (tzv. „position-taking“).

Ustanovení obsahuje základní definici SI vyplývající z čl. 4 (7) MiFID. Obchodník s cennými papíry má dále povinnost písemně informovat bezodkladně Českou národní banku, pokud zahájí nebo ukončí systematickou internalizaci. Tím má být zajištěno, aby ČNB byla schopna účinně dohlížet plnění povinností vztahujících se k činnosti SI a zároveň vést aktuální seznam těchto obchodníků s cennými papíry.

Podrobnější test toho, zda konkrétní způsob poskytování investiční služby obchodování na vlastní účet ze strany příslušného obchodníka s cennými papíry bude kvalifikována jako činnost SI obsahuje čl. 21 IR. K tomu, aby činnost obchodníka s cennými papíry byla kvalifikována jako činnost SI, musí být splněny následující podmínky:

1) Obchodník s cennými papíry provádí pokyny svých zákazníků mimo regulovaný trh nebo VOS, a to tak, že s nimi obchoduje na vlastní účet.

2) Tento způsob poskytování investiční služby je:

- a) pro obchodník s cennými papíry komerčně významný,
- b) prováděn podle pevně stanovených pravidel a postupů,
- c) prováděn k tomuto účelu určenými zaměstnanci nebo prostřednictvím automatizovaného technického systému k tomuto účelu určenému; není však nutné, aby byli určeni zaměstnanci nebo tento systém využíváni výlučně k tomuto účelu,
- d) je pro zákazníky dostupná pravidelně nebo průběžně.

3) Nejedná se o činnost prováděnou pouze *ad hoc* a nepravidelně na dvoustranném základě s velkými protistranami jako součást obchodních vztahů, pro něž jsou charakteristické obchody přesahující standardní tržní velikost, a tyto obchody probíhají mimo systém používaný ze strany obchodníka s cennými papíry pro činnost SI.

K § 17b odst. 1 a 2

MiFID zcela nově upravuje povinnost tzv. před-tržní transparency pro obchodníka s cennými papíry, který provozuje SI. Proto, aby existoval ucelený veřejný přehled o obchodních příležitostech pro každou akcii přijatou k obchodování na regulovaném trhu, MiFID (v čl. 27) požaduje, aby tito obchodníci cennými papíry uveřejňovali závazné kotace pro likvidní akcie přijaté k obchodování na regulovaném trhu, které systematicky internalizují. Kotace představuje cenu, za kterou je obchodník s cennými papíry povinen koupit nebo prodat obchodníkem s cennými papíry předem určené množství akcií (lot). Lot představuje standardizované množství cenných papírů, které obchodník s cennými papíry systematicky internalizuje. Velikosti a množství lotů si stanoví každý obchodník s cennými papíry. Konkrétní obchodník s cennými papíry tak může např. kotovat jeden akciový titul tak, že bude nabízet prodej či nákup těchto akcií ve třech rozdílných množstvích, přitom při nákupu či prodeji většího lotu bude cena pro zákazníka obvykle výhodnější, neboť toto vyšší množství představuje relativně nižší transakční náklady spojené s obchodem. Stejný obchodník s cennými papíry pak ale může jiný akciový titul kotovat pouze na jedné velikosti lotu atd.

Obchodník s cennými papíry je povinen takto uveřejňovat kotace všech likvidních akcií přijatých k obchodování na regulovaném trhu, které systematicky internalizuje. Internalizuje-li obchodník s cennými papíry akcie, které nejsou likvidní, sdělí kotace svým zákazníkům na požádání. Seznam likvidních akcií vede vždy orgán dohledu státu, který je pro daný titul nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity.

Cena kotace musí odpovídat tržním podmínkám (čl. 27(1) MiFID). Prováděcí nařízení dále v čl. 24 stanoví kritéria, podle kterých se určí, zda cena kotace odpovídá tržním podmínkám, a povinnost uchovávat záznamy o uveřejněných kotacích.

K § 17b odst. 3

Obchodník s cennými papíry není povinen uveřejňovat kotace pro loty, které jsou větší, než je standardní objem obchodů. To, jaký je pro danou akcii standardní objem obchodů, vyplývá ze zařazení akcie do skupiny podle průměrného objemu obchodů. Tyto seznamy vedou vždy orgány dohledu státu, který je pro daný titul nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity. V ČR vede tento seznam ČNB. Způsob, jakým je daný akciový titul zařazen do skupiny podle průměrného objemu obchodů vyplývá z IR. Prováděcí nařízení pak stanoví, jaký je standardní objem obchodů pro každou skupinu akcií.

K § 17b odst. 4

OCP je povinen uveřejňovat kotace bez přerušení (s výjimkou situace podle odstavce 5) průběžně během své obvyklé obchodní doby. Tyto kotace může kdykoliv aktualizovat. Kotace musí být snadno dostupné účastníkům kapitálového trhu a OCP je oprávněn přístup k těmto kotacím zpoplatnit. Cena za přístup ke kotacím však nesmí být vyšší než cena obvyklá na finančním trhu. Typicky se tak bude jednat o využití různých komerčních informačních systémů, které již v současnosti obdobné informace za poplatek zpřístupňují účastníkům finančního trhu. OCP také může využít vlastního systému nebo systému regulovaného trhu či VOS. Při uveřejňování před-obchodních informací je nutné postupovat podle čl. 29 až 31 IR.

K § 17b odst. 5

Obchodník s cennými papíry může pozastavit uveřejňování kotací pro jednu případně pro více likvidních akcií, pouze pokud nastanou výjimečné podmínky na trhu. Musí však předem před zahájením systematické internalizace ve svých obchodních podmínkách upravit dostatečně jasná a objektivní kritéria toho, co bude považovat za takové výjimečné podmínky na trhu.

K § 17b odst. 6

Pokud má obchodník s cennými papíry v úmyslu ukončit systematickou internalizaci pro jednu či více likvidních akcií, je povinen tuto skutečnost předem uveřejnit způsobem stanoveným v čl. 21(2) IR, tedy stejným způsobem, jakým uveřejňoval kotace na tyto akcie. Pouze pokud tento způsob není možný, použije obdobný informační kanál.

K § 17b odst. 7

Navržené ustanovení staví najisto, že likvidní kótované akcie uvedené na seznamu některého orgánu dohledu členského státu Evropské unie, buď České národní banky nebo zahraničního orgánu dohledu z jiného členského státu Evropské unie. Seznam likvidních akcií vede vždy orgán dohledu státu, který je pro daný titul nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity.

K § 17b odst. 8

a) Na základě ustanovení čl. 27(2) MiFD má ČNB povinnost vést a nejméně jednou ročně aktualizovat seznam akcií přijatých k obchodování na regulovaném trhu, pro které je Česká republika nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity tohoto investičního nástroje. Tyto akcie uveřejňuje rozdělené do skupin podle průměrného objemu obchodů s uvedením standardního objemu obchodů pro každou skupinu. Při určení toho, zda je ČR nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity těchto akcií, postupuje ČNB podle čl. 9 a 10 IR. Při zařazování akcií

do skupin podle průměrného objemu obchodů a při určení standardního objemu obchodů pro každou skupinu postupuje ČNB podle čl. 33 IR a tabulky 3 přílohy II IR.

b) ČNB dále vede seznam likvidních akcií přijatých k obchodování na regulovaném trhu, pro které je Česká republika nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity tohoto investičního nástroje. Při sestavování seznamu likvidních akcií bude ČNB vycházet ze seznamu akcií podle písm. a) a z jejich zařazení do skupin podle průměrného objemu obchodů. Při určení toho, zda se jedná o likvidní akcii, postupuje ČNB podle čl. 22(1) IR. Likvidní akcie je taková, která splňuje jednu z podmínek uvedených v čl. 22(1) IR. Česká republika nevyužívá možnosti použít tyto podmínky kumulativně. Využívá však možnosti stanovené v čl. 22(2) IR: Pokud při použití výše popsaného postupu bude v ČR méně než 5 likvidních akcií (akciových titulů), ČNB může zařadit na seznam další, maximálně do počtu 5 likvidních akcií, pro které je Česká republika nejvýznamnějším trhem z hlediska likvidity. Přitom postupuje podle čl. 22(3) IR.

K § 17c odst. 1

Stanoví se povinnost obchodník s cennými papíry, který systematicky internalizuje, vždy provést pokyn zákazníka, který není profesionální, za cenu kotace uveřejněné jím v okamžiku přijetí pokynu. Tuto povinnost má obchodník s cennými papíry, pokud pokyn směřuje na množství akcií odpovídající lotům, které kotuje tento obchodník s cennými papíry.

K § 17c odst. 2 až 5

V případě pokynu profesionálního zákazníka, je obchodník s cennými papíry povinen, obdobně jako v případě podle odst. 1, provést tento pokyn za cenu odpovídající uveřejněné kotaci v okamžiku přijetí pokynu. Z tohoto principu však existují následující výjimky:

- může v odůvodněných případech provést pokyn profesionálního zákazníka za cenu lepší pro zákazníka, než je uveřejněná kotace, pokud tato cena spadá do rozpětí, které si OCP předem stanovil a kteřé odpovídá aktuálním tržním podmínkám, a tento pokyn je na větší množství, než je množství obvykle obchodované zákazníkem, který není profesionální (retailovým investorem). Toto množství je stanoveno v čl. 26 IR na 7 500 EUR;
- kromě toho může provádět pokyny, které obdrží od svých profesionálních zákazníků, za ceny odlišné od kotovaných cen, aniž by musel splnit podmínky stanovené výše. Tyto případy jsou dále upřesněny v čl. 25(3) IR. Jedná se o portfoliové obchody, kde jeden obchod obsahuje 10 nebo více titulů cenných papírů. Dále se pak jedná o obchody, kdy mají být pokyny provedeny za jinou než aktuální tržní cenu. Takový pokyn je specifikován v IR jako jakýkoliv pokyn, který není ani pokynem k provedení obchodu s akciemi za aktuální tržní cenu, ani limitním pokynem.

K § 17c odst. 6 až 8

Je upraven postup ve specifických případech, kdy obchodník s cennými papíry obdrží pokyn (od obou kategorií zákazníků) na množství akcií odlišné od jím kotovaného množství:

V případě, že obchodník s cennými papíry provádějící systematickou internalizaci kotuje pouze jednu kotaci (pro jeden lot) nebo nejvyšší množství akcie, které kotuje, je nižší než standardní objem obchodů, a obdrží od zákazníka pokyn na množství větší než je jeho největší kotované množství, ale nižšímu, než je standardní objem obchodů, může se rozhodnout

provést celý pokyn za cenu kotace pro největší jím kotované množství. Možnost provedení pokynu za jinou cenu podle odst. 2 až 5 tím není dotčena.

V případě, že obchodník s cennými papíry kotuje ceny na různá množství a obdrží pokyn na počet akcií mezi kotovanými množstvími a rozhodne se tento pokyn provést, provede pokyn za cenu odpovídající kotaci pro nejbližší větší nebo menší kotované množství, pokud jsou splněny podmínky podle § 15o a § 15p (pravidla pro zpracování pokynů zákazníků). Možnost provedení pokynu za jinou cenu podle odst. 2 až 5 tím není dotčena.

Konkrétní postup v uvedených případech je obchodník s cennými papíry povinen stanovit předem ve svých obchodních podmínkách.

K § 17d

V souladu s čl. 27(5) MiFID ve spojení s Recitem 50 je umožněno obchodníkovi s cennými papíry omezit přístup k uveřejněným kotacím. Jedná se o omezení možnosti realizovat obchody za uveřejněné kotace. Není tím dotčena povinnost tyto kotace uveřejnit v souladu s výše uvedenými pravidly.

Obchodník s cennými papíry tak může obecně omezit využití svých kotací pouze na profesionální zákazníky nebo pouze na zákazníky, kteří nejsou profesionální. Může se také rozhodnout neumožnit využití kotací jednotlivým zákazníkům na základě ekonomických důvodů jako jsou nedostatečné finanční zdroje, vyšší riziko selhání jako smluvní strany nebo nevhodnost těchto zákazníků pro zajištění vypořádání obchodů. Z těchto důvodů může obchodník s cennými papíry přerušit přístup ke kotacím i těm zákazníkům, kteří je již využívali.

K omezení rizik, které obchodníkovi s cennými papíry plynou z většího počtu obchodů s jedním zákazníkem, může obchodník s cennými papíry při provádění systematické internalizace stanovit (nediskriminačně) počet obchodů s jedním zákazníkem.

Obdobně může obchodník s cennými papíry nediskriminačně a v souladu s pravidly pro zpracování pokynů zákazníka (§ 15o a 15p) omezit celkový počet obchodů s různými zákazníky v daný okamžik. Tento postup je přípustný pouze v případě, že počet nebo objem pokynů zákazníků značně přesahuje obvyklý stav. Tato situace je dále definována v čl. 25(2) IR jako situace, kdy obchodník s cennými papíry nemůže provést tyto pokyny, aniž by se při tom vystavil přílišnému riziku.

Obchodník s cennými papíry je povinen stanovit předem v obchodních podmínkách pravidla pro omezení využití kotací a pro omezení počtu obchodů podle odstavce. Tento postup musí stanovit objektivní podmínky pro omezení a být v souladu s čl. 25 (2) a (3) IR.

K bodu 84 (§ 18 odst. 2)

Jedná se o formální opravu špatného termínu. Zákon používá pojem „majetek zákazníka“ nikoli „zákaznický majetek“.

K bodu 85 (§ 19 odst. 3)

Jedná se o formální opravu nesprávného odkazu na ustanovení § 4 odst. 1, neboť investiční služba je vymezena v § 4 odst. 2.

K bodu 86 (§ 21 odst. 1)

V souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 2 stanoví navrhovaná právní úprava, že se v případě, že obchodník s cennými papíry, který v hostitelském státě, ve kterém nemá zřízenou organizační složku, využívá služeb vázaného zástupce se sídlem v tomto hostitelském státě, budou na tohoto vázaného zástupce vztahovat ustanovení upravující organizační složku. V případě, že obchodník s cennými papíry, který v hostitelském státě, ve kterém má zřízenou organizační složku, využívá služeb vázaného zástupce se sídlem v tomto hostitelském státě, bude tato organizační složka odpovědná za činnost tohoto vázaného zástupce.

K bodu 87 (§ 21 odst. 2 písm. b)

Nová právní úprava v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 2 doplňuje a upřesňuje rozsah informací poskytovaných České národní bance, a to v souladu se změnou v odstavci 1.

K bodu 88 (§ 21 odst. 4)

Navrhuje se doplnit ustanovení umožňující obchodníkovi s cennými papíry zahájit činnost v hostitelském státě po obdržení oznámení orgánu dohledu hostitelského státu o tom, že obdržel od České národní banky potřebné údaje. Tato právní úprava je v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 5.

K bodu 89 (§ 21 odst. 6)

Nová právní úprava v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 9 zjednodušuje postup obchodníka s cennými v případě, že došlo ke změně údajů uvedených v odstavci 2 a oznámených České národní bance. V takovém případě obchodník s cennými papíry oznámí tuto změnu pouze České národní bance, která ji následně oznámí orgánu dohledu hostitelského státu.

K bodu 90 (§ 21 odst. 8)

Článek 1 odst. 2 třetí odrážka směrnice 2004/39/ES výslovně vylučuje aplikaci článku 32 odst. 4 na bankovní obchodníky s cennými papíry. Podle tohoto vyloučeného ustanovení má domovský orgán dohledu informovat hostitelský orgán dohledu o systémech odškodnění investorů, jakož i jakýchkoli změnách náležitostí. Tím však není dotčeno ustanovení článku 11 směrnice 2004/39/ES, které stanoví, že orgán dohledu kontroluje, zda subjekt žádající o povolení k poskytování investičních služeb splňuje podmínky stanovené pro systémy odškodnění investorů². Článek 11 se však nevztahuje na evropský pas, proto je neudržitelné tento požadavek o informování o Garančním fondu nadále požadovat.

K bodu 91 (§ 22 odst. 2 písm. b))

Nová právní úprava v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 2 doplňuje a upřesňuje rozsah informací poskytovaných České národní bance, a to v souladu se změnou v § 21 odst. odstavci 1.

K bodu 92 (§ 22 odst 3)

Směrnice MiFID již nepožaduje informování o Garančních fondech.

K bodu 93 (§ 22 odst. 5)

Nová právní úprava v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 9 zjednodušuje postup obchodníka s cennými v případě, že došlo ke změně údajů uvedených v odstavci 2 a oznámených České národní bance. V takovém případě obchodník s cennými papíry oznámí

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/9/ES ze dne 3. března 1997 o systémech pro odškodnění investorů

tuto změnu pouze České národní bance, která ji následně oznámí orgánu dohledu hostitelského státu.

K bodu 94 a 95 (§ 22 odst. 6 (původní odst. 7))

Článek 1 odst. 2 třetí odrážka MiFID výslovně vylučuje aplikaci článku 32 odst. 4 na bankovní obchodníky s cennými papíry. Podle tohoto vyloučeného ustanovení má domovský orgán dohledu informovat hostitelský orgán dohledu o systémech odškodnění investorů, jakož i jakýchkoli změnách náležitostí. Tím však není dotčeno ustanovení článku 11 MiFID, které stanoví, že orgán dohledu kontroluje, zda subjekt žádající o povolení k poskytování investičních služeb splňuje podmínky stanovené pro systémy odškodnění investorů. Článek 11 se však nevztahuje na evropský pas, proto je neudržitelné tento požadavek o informování o Garančním fondu nadále požadovat.

K bodu 96 (§ 22a)

K § 22a odst. 1

Nová právní úprava, která v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 33 umožňuje obchodníkům s cennými papíry stát se účastníky regulovaného trhu, a to prostřednictvím organizační složky v domovském státě regulovaného trhu či prostřednictvím přístupu do zahraničí na regulovaný trh. V druhém případě se nejedná o přeshraniční poskytování investičních služeb.

K § 22a odst. 2

Navrhovaná právní úprava stanoví, že obchodníci s cennými mají v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 34 odstavcem 1 právo využívat služeb vypořádacích systémů se sídlem v jiném členském státě Evropské unie pro účely vypořádání obchodů s finančními nástroji.

K bodům 97 až 99 (§ 24 odst. 1 a 2)

Navrhovaná právní úprava zohledňuje možnost, že zahraniční osoba s povolením k poskytování investičních služeb může být osobou fyzickou. Otázku sídla či ústředí zahraniční osoby se řeší podle právní úpravy domovského státu této zahraniční osoby. Z pohledu České republiky je podstatné, zda a ve kterém členském státě získala zahraniční osoba příslušné povolení k poskytování investičních služeb.

K bodu 100 (§ 24 odst. 4 a 5)

Směrnice 2004/39/ES článek 32 odst. 9 zjednodušuje postup obchodníka s cennými, který poskytuje investiční služby v jiném členském státě prostřednictvím organizační složky, v případě, že došlo ke změně údajů uvedených orgánu dohledu. Nově tyto změny oznamuje obchodník s cennými papíry jen orgánu dohledu svého členského státu, který následně informuje Českou národní banku. (Pro tuzemské obchodníky je analogická povinnost upravena nově v § 21 odst. 6.) Z tohoto důvodu došlo k vypuštění odstavce 4, obsahujícího ustanovení o informační povinnosti České národní banky. V návaznosti na tuto změnu se vypouští také odstavec 5.

K bodu 101 (§ 24 odst. 4 - původní odst. 6)

Poskytování investičních služeb na území České republiky zahraniční osobou – úvěrovou institucí, která má povolení orgánu dohledu jiného členského státu Evropské unie se nově řídí jen právními předpisy upravujícími činnost bank, a tak možnost volby právních předpisů odpadá.

K bodu 102 (§ 24 odst. 5 - původní odst. 7)

Změna toho ustanovení odráží rozšíření povinností obchodníka s cennými papíry ohledně pravidel jednání se zákazníky, které jsou nově uvedené v ustanoveních § 15a až 15t. Novela dále doplňuje povinnosti poobchodní transparency podle § 16c, povinnosti při systematické internalizaci podle § 17a až 17d a povinnost hlášení obchodů podle § 116. Rovněž se ve vztahu k poskytnutým službám na území České republiky stanovuje povinnost vést deník obchodníka s cennými papíry.

K bodu 103 (§ 24 odst. 6 (původní odst. 8))

V souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 32 odst. 2 stanoví nová právní úprava, že se v případě, že obchodník s cennými papíry, který v hostitelském státě, ve kterém nemá zřízenou organizační složku, využívá služeb vázaného zástupce se sídlem v tomto hostitelském státě, budou se na tohoto vázaného zástupce vztahovat ustanovení upravující organizační složku. V případě, že obchodník s cennými papíry, který v hostitelském státě, ve kterém má zřízenou organizační složku, využívá služeb vázaného zástupce se sídlem v tomto hostitelském státě, bude tato organizační složka odpovědná za činnost tohoto vázaného zástupce.

K bodům 104 a 105 (§ 25 odst. 1 a 2)

Navrhovaná právní úprava zohledňuje možnost, že zahraniční osoba s povolením k poskytování investičních služeb může být osobou fyzickou. Otázku sídla či ústředí zahraniční osoby se řeší podle právní úpravy domovského státu této zahraniční osoby. Z pohledu České republiky je podstatné, zda a ve kterém členském státě získala zahraniční osoba příslušné povolení k poskytování investičních služeb.

K bodu 106 (vypuštění § 25 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že směrnice 2004/39/ES omezuje pravomoci hostitelského státu a povinnosti obchodníka s cennými vůči orgánům dohledu hostitelského státu při poskytování investičních služeb bez umístění organizační složky, bylo vypuštěno toto ustanovení, které již nebylo v souladu s komunitární úpravou.

K bodu 107 (§ 25 odst. 3 - původní odst. 4)

Poskytování investičních služeb na území České republiky zahraniční osobou – úvěrovou institucí, která má povolení orgánu dohledu jiného členského státu Evropské unie se nově řídí jen právními předpisy upravujícími činnost bank, a tak možnost volby právních předpisů odpadá.

K bodu 108 (§ 25a)

Nová právní úprava, která v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 33 umožňuje zahraniční osobě s povolením k poskytování investičních služeb orgánu dohledu jiného členského státu Evropské unie stát se účastníkem regulovaného trhu se sídlem v České republice, a to buď prostřednictvím organizační složky umístěné v České republice nebo prostřednictvím přístupu na regulovaný trh ze zahraničí. V druhém případě se nejedná o přeshraniční poskytování investičních služeb.

K bodu 109 (§ 27 odst. 1)

Podle článku 31 odst. 2 směrnice 2004/39/ES se nově doplňuje povinnost České národní banky informovat orgán dohledu hostitelského státu o vázaných zástupcích, které obchodník s cennými papíry hodlá v tomto hostitelském státě využívat, pokud o to orgán dohledu hostitelského státu požádá.

K bodu 110 (vypuštění § 27 odst. 2 až 10))

Právní úprava týkající se poskytování informací o využívání vnitřních informací a manipulace s trhem se přesouvá do nového § 135a, který nově komplexně upravuje spolupráci orgánů dohledu nad kapitálovým trhem pro celou oblast dohledu nad plnění povinností stanovených směrnicí 2004/39/ES a dalšími evropskými předpisy transponovanými zákonem o podnikání na kapitálovém trhu.

K bodu 111 (§ 28 odst. 2 písm. h)

Pro pobočky ze třetích zemí se zavádí povinnost dodržovat obdobně (srovnatelně) kapitálovou přiměřenost podle Baslu II.

K bodům 112 až 116 (§ 28 odst. 7)

K písm. a) až c)

Navrhované změny tohoto ustanovení odráží rozšíření povinností obchodníka s cennými papíry, které jsou nově uvedené v ustanoveních § 12 až § 12e a dále v § 15a až 15s.

K písm. d), f) a h)

Stejně jako u organizačních složek z členských států se i u organizačních složek ze třetích zemí doplňuje povinnost poobchodní transparence (§ 16c), povinnosti při systematické internalizaci (§ 17a až 17d) a povinnost pro hlášení obchodů (§ 116). Nestanovuje se však povinnost vést deník obchodníka s cennými papíry.

K bodu 117 (§ 29 odst. 1)

Změna odráží požadavek MiFID, kdy podle nové úpravy je investiční zprostředkovatel oprávněn poskytovat také investiční poradenství.

K bodům 118 a 119 (§ 30 odst. 1)

Reflektuje se zřízení nového institutu tzv. vázaného zástupce (§ 32a an.).

K bodům 120 až 125 (§ 30 odst. 2 až 8)

Změna souvisí s novou úpravou požadavků na odbornost osob, podílejících se poskytování investičních služeb (§ 14 a 14a).

K bodu 121 (§ 30 odst. 4 stávající úpravy)

Do budoucna se s tzv. druhou úrovní investiční zprostředkovatelů nepočítá. Za účelem umožnění přizpůsobení se nové právní úpravě se dotčeným subjektům poskytuje lhůta 9 měsíců. Osoby se tak mohou stát investičními zprostředkovateli (1. úroveň) nebo vázaným zástupci popř. z odvětví odejít úplně.

K bodu 126 (§ 32)

Požadavek na posílení právní jistoty odráží explicitní katalog povinností investičního zprostředkovatele.

K bodu 128 (§ 32a a 32h)

K § 32a 32b

Na základě komunitární úpravy se zřizuje nový institut, tzv. vázaný zprostředkovatel. Pojem vymezuje § 32a a § 32b osnovy. Z vymezení vyplývá důležitý požadavek, aby zástupce vyvíjel činnost pouze pro jednu osobu, a to buď obchodníka s cennými papíry nebo investičního zprostředkovatele. Obchodník s cennými papíry nebo investiční zprostředkovatel pak mohou využívat vázaného zástupce výlučně k propagaci, k přijímání a předávání pokynů

a investičnímu poradenství týkajících se investičních nástrojů, jakož i k umisťování investičních nástrojů bez závazku jejich upsání. Obchodník s cennými papíry nebo investiční zprostředkovatel je plně odpovědný za jednání vázaného zástupce. Nicméně vázanost zástupce na jediného obchodníka s cennými papíry, nebo investičního zprostředkovatele kupříkladu nevylučuje, aby zástupce předával pokyny více osobám.

K § 32c

ČNB zapíše vázaného zástupce do veřejného seznamu bez zbytečného odkladu poté, co obdrží podklady k zápisu od příslušného investičního zprostředkovatele. Za pravdivost či úplnost podkladů a splnění podmínek pro zápis ze strany vázaného zástupce odpovídá obchodník s cennými papíry investiční zprostředkovatel. ČNB tyto podklady nepřezkoumává. Náležitosti žádosti o zápis stanoví prováděcí vyhláška k náležitostem žádostí podle ZPKT. Vázaný zástupce může začít vykonávat svoji činnost ode dne zápisu do veřejného seznamu. Z veřejného seznamu musí být zřejmé, kterých vázaných zástupců konkrétní investiční zprostředkovatel využívá.

K § 32d až § 32h

S přihlédnutím k doporučení komunitární úpravy se navrhuje zavedení omezené formy koregulace přenesením části působnosti a některých pravomocí České národní banky na profesní sdružení pokud se týče investičních zprostředkovatelů a vázaných zástupců. Zakotvení takového zmocnění vyplývá z celkového trendu demokratizace veřejné správy, chápání veřejné správy jako služby veřejnosti a z principu sdílené odpovědnosti.

Návrh identifikuje oblasti stávající působnosti České národní banky, které by bylo možné delegovat na profesní sdružení analogicky s tím, jak to umožňuje MiFID v člancích 5 odst. 5, 16 odst. 3, 17 odst. 2, 23 odst. 4 a 48 odst. 2. pro koregulaci obchodníků s cennými papíry, které poskytují pouze investiční poradenství, příp. též přijímání a předávání pokynů za podmínek dle čl. 3 MiFID. Návrh je přitom inspirován francouzskou právní úpravou, která se osvědčila.

Přijetím uvedené koncepce by dohled nad sektorem investičních zprostředkovatelů a vázaných zástupců byl výrazně intenzivnější a efektivnější než dohled podle současného modelu a došlo by k významným úsporám na straně České národní banky.

Osnova navazuje na obecnou právní úpravu obsaženou ve správním řádu týkající se přenesení působnosti státní správy rozhodnutím potažmo následným uzavřením veřejnoprávní smlouvy.

K § 32d až 32h

V souladu se směrnicí MiFID (čl. 48 odst. 2) se upravuje možnost České národní banky přenést část své pravomoci na základě svého rozhodnutí a veřejnoprávní smlouvy na asociace sdružující účastníky kapitálového trhu. Úprava čerpá inspiraci ze současného zákona o civilním letectví s ohledem na úpravu veřejnoprávních smluv v novém správním řádu.

K bodu 129 (§ 33 odst. 9)

Zákon o veřejných dražbách nikdy nepředpokládal, že podle tohoto zákona se budou dražit cenné papíry potažmo investiční nástroje.

K bodům 130 až 132 (§ 34 odst. 2 písm. d)

body 1 až 5

Vzhledem ke zrušení pojmu profesionální investor a jeho nahrazení pojmem profesionální zákazník (s mírně odlišným významem) se tato změna odráží i ve změnách odkazu na dotčené instituce v pojmu kvalifikovaný investor. Jedná se o legislativně technickou změnu.

bod 7

S ohledem na důsledné užívání pojmu „obchod“ v novele související se směrnicí MiFID se i v tomto bodě navrhuje nahradit pojem „transakce“. Také se ruší u regulovaného trhu upřesnění, že se jedná o regulovaný trh s cennými papíry, protože toto vyplývá z jeho definičních znaků.

K bodu 133 (§ 34 odst. 4, § 36 odst. 1 věta první, § 36 odst. 2 na obou místech, § 36 odst. 5 na obou místech, § 36 odst. 7 věta první, § 36c odst. 3 návětí, § 36f odst. 1, § 36f odst. 2, § 36h odst. 3, § 36i odst. 1, § 36j odst. 1 a § 36k odst. 3):

Mění se terminologie regulovaných trhů, kdy oficiální trh zůstává nadále pouze segmentem regulovaného trhu, kde se cenné papíry přijímají k obchodování v souladu s listingovou směrnicí (směrnice 2001/34/ES o přijetí cenných papírů ke kótování na burze cenných papírů). Prospekt by měl být vyhotovován při žádosti o přijetí k obchodování na regulovaném trhu, nikoli pouze na oficiální trh. Vzhledem k tomu, že pojem „regulovaný trh“ zahrnuje i pojem „oficiální trh“, je i nadále třeba vypracovávat prospekt při žádosti o přijetí na oficiální trh.

K bodu 134 (§ 35 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kdy z § 36f vyplývá, že jsou míněny pouze souhlasy orgánů dohledu jiných členských států Evropské unie, což se touto změnou upřesňuje.

K bodu 135 (§ 36a odst. 1 písm. b) a § 36a odst. 1 písm. b) bod 2)

Jedná se o legislativně technickou změnu, kterou se mění výčet osob za odkaz na jejich výčet.

K bodu 136 (§ 37 až 72):

Původní znění části páté se nahrazuje novou úpravou trhů s investičními nástroji, která vychází především z transpozice směrnice MiFID.

Nová regulace tržní infrastruktury byla jedním z hlavních důvodů vzniku MIFID. Základní principy směrnice v oblasti tržní infrastruktury jsou sjednocení regulatorního rámce pro všechny obchodní platformy, odstranění tzv. pravidla koncentrace a dosažení maximální transparency při obchodování s investičními nástroji. Důsledkem by mělo být zvýšení konkurence v oblasti organizování trhů s investičními nástroji a na druhé straně pak odstranění výhody nižší regulace pro některé organizátory méně formalizovaných trhů s investičními nástroji. Z tohoto důvodu směrnice především sjednocuje požadavky na organizátory regulovaného trhu a dále zavádí nový typ regulované obchodní platformy vedle regulovaných trhů: vícestranné obchodní systémy („VOS“). Nově také upravuje systematickou internalizaci jako určitý specifický typ tržní platformy (§ 17a až 17d).

Z uvedených důvodů bylo odstraněno základní rozdělení organizátorů regulovaného trhu („ORT“) na burzovní a mimoburzovní. Návrh zákona se zároveň snaží také reflektovat historický vývoj v ČR a chrání název „burza cenných papírů“ nebo obdobný název, který by měl signalizovat určitý vyšší standard záruk za bezpečné provedení a vypořádání obchodu. Návrh zákona proto stanoví další podmínky, které je nutné splnit, aby mohl ORT používat název „burza cenných papírů“ nebo „burza“ ve spojení s jiným investičním nástrojem.

Zcela nově je upravena povinnost transparency před provedením obchodu a po provedení obchodu na jakékoliv z uvedených tržních platform. Tato úprava je velmi úzce provázána s IR, které obsahuje většinu konkrétních pravidel upravujících blíže tuto povinnost transparency.

K § 37

Definuje se osoba ORT (v souladu s čl. 4(14) MiFID) a stanoví se, že tuto činnost je možné provozovat pouze na základě povolení ČNB (čl. 36(1) MiFID). Povolení k činnosti burzy nebo organizátora mimoburzovního trhu získané před účinností tohoto zákona se považuje za povolení k činnosti ORT (viz. Přechodná ustanovení).

K § 38 odst.1

Upravují se podmínky, které musí splnit žadatel pro získání povolení k činnosti ORT. Organizátorem regulovaného trhu může být akciová společnost nebo společnost s ručením omezeným. Nově se požaduje minimální kapitál odpovídající alespoň částce 730 000 EUR. Tato výše vyplývá z požadavku na dostatečné kapitálové vybavení ORT nutné pro zajištění spolehlivého fungování jím organizovaných trhů s investičními nástroji a odpovídá přibližně nejvyšší úrovni počátečního kapitálu obchodníka s cennými papíry (750 000 EUR).

Nově se upravují základní vnitřní předpisy každého ORT, jejichž návrhy musí předložit jako součást žádosti pro udělení povolení a které musí zajišťovat soulad činnosti ORT s právními předpisy (především se ZPKT, prováděcími právními předpisy ČNB a IR) - pravidla obchodování na regulovaném trhu, pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu a pravidla přístupu na regulovaný trh.

Důraz kladený na úpravu pravidel ORT v uvedených vnitřních předpisech reflektuje skutečnost, že každý ORT má rozdílný rozsah činnosti, obchodní plán a okruh potenciálních zákazníků a z nich pak vyplývají rozdílné požadavky na organizační strukturu, kapitálové vybavení, personální požadavky atd. Zákon je proto konstruován tak, že přímo v zákoně jsou stanoveny obecné požadavky na každého ORT, které vyplývají především ze směrnice MiFID. Splnění těchto požadavků pak bude ČNB hodnotit individuálně na základě rozsahu činnosti ORT, který bude vyjádřen v uvedených vnitřních předpisech. Tento přístup by tak měl zajistit dostatečnou flexibilitu, kde neplatí princip „one size fits all“.

K § 38 odst. 2 a 4

ORT může kromě regulovaného trhu provozovat také vícestranný obchodní systém („VOS“), pokud má toto oprávnění uvedeno v povolení k činnosti ORT. Pokud žadatel o povolení k činnosti ORT hodlá provozovat VOS, musí kromě dokumentů podle odstavce 1 předložit také návrh pravidel obchodování ve VOS, pravidel pro přijímání investičních nástrojů k obchodování ve VOS a návrh pravidel přístupu do VOS.

V odstavci 1 jsou zavedeny legislativní zkratky „pravidla obchodování“, „pravidla přístupu“ a „pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování“, které se používají v textu zákona, pokud se jedná souhrnně o pravidla vztahující se k regulovanému trhu a pravidla vztahující se k VOS. Takto tyto pojmy používá i důvodová zpráva.

K § 38 odst. 3

Obdobně jako současný ZPKT ponechává bližší úpravu náležitostí žádosti na vyhlášce ČNB.

K § 38 odst. 5

Návrh stanoví, že organizátor regulovaného trhu může vykonávat jen omezené další podnikatelské činnosti - činnosti komoditní burzy, poskytování dalších služeb na finančním trhu podle zvláštních právních předpisů a činnosti související s organizováním regulovaného trhu nebo provozováním mnohostranného obchodního systému. Další podnikatelské činnosti nesmějí bránit řádnému organizování regulovaného trhu nebo provozování mnohostranného obchodního systému a účinnému výkonu dohledu nad tímto organizátorem regulovaného trhu. Návrh umožňuje, aby ORT organizoval kromě regulovaného trhu s investičními nástroji také trh s komoditami – komoditní burzu. Podmínkou je, že s tímto rozšířením činnosti souhlasí ČNB a že zároveň tento ORT získá potřebné povolení MPO k činnosti komoditní burzy. ČNB pak s tímto rozšířením vysloví souhlas pouze, pokud je přesvědčena, že výkon této činnosti nebrání řádnému organizování regulovaného trhu nebo provozování vícestranného obchodního systému a účinnému výkonu dohledu nad tímto organizátorem regulovaného trhu. Hlavním důvodem pro tuto možnost rozšíření podnikatelského oprávnění ORT je skutečnost, že nově budou (v souladu s MiFID) komoditní deriváty podřazeny pod režim investičních nástrojů a mohou tak být obchodovány pouze na regulovaném trhu s investičními nástroji. Tím vzniká situace, kdy komodity mohou být obchodovány pouze na komoditní burze a deriváty na tyto komodity pouze na regulovaném trhu s investičními nástroji. Návrh umožňuje, aby trh s komoditami a trh s deriváty na tyto komodity mohla organizovat jedna osoba.

K § 38 odst. 6

Povolení k činnosti organizátora regulovaného trhu se uděluje na dobu neurčitou.

K § 38 odst. 7

Zajišťuje informovanost mezi orgány dohledu členských států Evropské unie a Komisí Evropských společenství o subjektech s povolením k činnosti organizátora regulovaného trhu.

K § 39

Stanovuje se exkluzivita předmětu podnikání ORT pouze na činnosti uvedené v povolení (§ 38). Z důvodu zajištění účinného dohledu nad ORT se mu ukládá povinnost oznamovat ČNB změny ve skutečnostech, na jejichž základě bylo uděleno povolení, a zasílat ČNB pro informaci každou změnu pravidel obchodování, pravidel pro přijímání investičních nástrojů k obchodování nebo pravidel přístupu. ČNB tyto změny neschvaluje.

Zavádí se také obecná povinnost ORT poskytovat služby s odbornou péčí a v souladu s pravidly obchodování, pravidly pro přijímání investičních nástrojů k obchodování a pravidly přístupu.

K § 40

Ustanovení je obdobou současného § 64 odst. 1 ZPKT. Účelem je zajištění účinného dohledu ČNB nad činností ORT.

K § 41

ČNB schvaluje vedoucí osoby ORT (obdobně jako původní § 58 a § 75 ve spojení s § 10). Žádost o souhlas k výkonu funkce vedoucí osoby obsahuje údaje a doklady nezbytné pro posouzení uvedených skutečností. Náležitosti žádosti a její přílohy stanoví ČNB vyhláškou. Nově se na základě čl. 37(1) MiFID stanoví, že pokud se má stát vedoucí osobou organizátora

regulovaného trhu osoba, která je vedoucí osobou jiného ORT, ČNB považuje tuto osobu za vhodnou a souhlas udělí bez dalšího přezkumu.

K § 42 až § 44

Tato ustanovení jsou obdobou původních § 61 až § 62 a § 77 až § 79.

K § 45

V souladu s čl. 38 MiFID se pro nabývání a pozbývání kvalifikované účasti na ORT zavádí shodný režim jako pro obchodníky s cennými papíry. ORT má dále povinnost uveřejňovat údaje o osobách, které na něm mají kvalifikovanou účast.

K § 46

V písmenech a) až g) jsou stanoveny organizační požadavky na ORT v souladu s čl. 39 MiFID. Splnění těchto požadavků by mělo vést k tomu, že ORT bude schopen předcházet nebo případně identifikovat a řídit střety zájmů mezi ORT či jeho akcionáři a účastníky jím organizovaného trhu, řídit rizika, kterým je vystaven a adekvátně řešit případné mimořádné situace. ORT by měl dále zajistit, že pravidla obchodování na jím organizovaném regulovaném trhu zajistí spravedlivé obchodování a že tyto obchody budou řádně a včas vypořádány. ORT je povinen mít k dispozici dostatečné finanční zdroje, které odpovídají rozsahu jeho činnosti a rizikům, kterým je vystaven. Výše této částky není stanovena jednotně pro všechny ORT, ale bude vždy záležet na rozsahu a charakteru činnosti každého ORT. Vedle této povinnosti je stanoven požadavek na udržování minimálního vlastního kapitálu ve výši odpovídající částce 730 000 EUR. Tento požadavek je národní interpretací obecného pravidla mít k dispozici dostatečné finanční zdroje, které je uvedeno ve směrnici MiFID.

V písmenu i) je v souladu s čl. 40 a s čl. 43 MiFID stanovena povinnost ORT zavést vhodná opatření umožňující monitoring jím organizovaného regulovaného trhu a tento monitoring provádět – zda účastníci trhu dodržují pravidla obchodování na regulovaném trhu, zda emitenti investičních cenných papírů přijatých k obchodování na tento regulovaný trh plní informační povinnosti stanovené ZPKT a zda investiční nástroje na tento trh přijaté průběžně splňují podmínky pro přijetí k obchodování na regulovaném trhu stanovené ZPKT a pravidly pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu. Podle písmene j) pak ORT musí sledovat obchody na jím organizovaném regulovaném trhu a vyhodnocovat, zda nedochází k porušování pravidel obchodování, vzniku mimořádné situace na trhu nebo jednání, které může být považováno za využití vnitřní informace nebo za manipulaci s trhem.

Písmeno k) ukládá ORT povinnost zavést postupy pro vynucování plnění povinností stanovených pravidly obchodování, pravidly pro přijímání investičních nástrojů k obchodování a pravidly přístupu účastníkům jím organizovaného regulovaného trhu a emitentům investičních nástrojů přijatých k obchodování na jím organizovaném regulovaném trhu

Písmeno l) ukládá ORT povinnost umožnit účastníkům jím organizovaného regulovaného trhu přístup k informacím uveřejňovaných emitenty,

Písmeno m) ukládá ORT povinnost při nakládání s majetkem účastníka regulovaného trhu nebo jím provozovaného vícestranného obchodního systému zavést opatření k ochraně práv účastníka k tomuto majetku, zejména pro případ úpadku organizátora regulovaného trhu.

K § 47

ORT je povinen monitorovat jím organizovaný regulovaný trh a neprodleně ČNB oznámit, pokud:

- došlo k významnému porušení pravidel obchodování účastníky regulovaného trhu,
- došlo k mimořádné situaci na tomto trhu,
- má podezření na využití vnitřní informace (§ 124) nebo na manipulaci s trhem (§ 126),
- došlo k porušení informační povinnosti emitenta investičních cenných papírů přijatých k obchodování na jím organizovaný regulovaný trh.
- má podezření z porušení tohoto zákona osobou oprávněnou uzavírat obchody na regulovaném trhu nebo vícestranném obchodním systému (přesunuto z původního ustanovení o dohledu nad burzou § 148 odst. 5).

ČNB stanoví vyhláškou formu a způsob, jakým má ORT informovat.

K § 48

Jsou stanoveny pravidelné informační povinnosti ORT vůči ČNB a povinnost tyto informace uveřejňovat. Dále je stanovena povinnost ORT uveřejňovat aktuálním znění pravidel obchodování, pravidel pro přijímání investičních nástrojů k obchodování a pravidel přístupu. Tyto povinnosti ORT jsou převzaty z původních informačních povinností organizátora mimoburzovního trhu podle § 80 odst. 7 a 8 a § 81 a organizátora regulovaného trhu podle § 41.

Tyto informační povinnosti nevyplývají přímo ze směrnice MiFID. Jejich účelem je umožnit ČNB efektivní dohled nad ORT a zároveň umožnit maximální informovanost všech účastníků kapitálového trhu – tedy přispět ke splnění účelu této směrnice.

K § 49

Ustanovení transponuje čl. 34(2) MiFID. Účelem tohoto ustanovení je umožnit konkurenci mezi vypořádacími systémy.

ORT je povinen umožnit účastníkům jím organizovaného regulovaného trhu, aby si pro vypořádání obchodů s investičními nástroji uzavřenými na tomto trhu zvolili jiný vypořádací systém, ústřední protistranu, clearingovou instituci a systém zúčtování podle jejich výběru. Podmínkou je, že existuje mezi tímto regulovaným trhem a zvoleným vypořádacím systémem, ústřední protistranou, clearingovou institucí a systémem zúčtování takové spojení, které umožní řádné a včasné vypořádání těchto obchodů bez nepřiměřených nákladů a že s využíváním tohoto jiného vypořádacího systému souhlasí ČNB. Tento souhlas nebude ČNB udělovat pro jednotlivý obchod, ale bude se vztahovat na předem neurčený počet obchodů účastníka na tomto regulovaném trhu týkajících se jen některých nebo všech investičních nástrojů. ČNB souhlas udělí, pokud tím nedojde k ohrožení řádného fungování finančních trhů. Při hodnocení vhodnosti vypořádacího systému zvoleného účastníkem regulovaného trhu, by ČNB měla maximálně spolupracovat s orgánem dohledu tohoto vypořádacího systému, aby nedocházelo k zdvojení kontroly a nadměrnému regulatornímu zatěžování tohoto vypořádacího systému.

K § 50

V souladu s čl. 46 MiFID může ČNB omezit nebo zakázat ORT využívání určitého vypořádacího systému, ústřední protistrany, zúčtovatele nebo clearingové instituce z jiného členského státu Evropské unie. Tento zákaz se může vztahovat buď na vypořádání všech obchodů nebo jen na vypořádání vybraných obchodů s investičními nástroji uzavřených na jím organizovaném regulovaném trhu. Při rozhodování o tomto omezení či zákazu postupuje ČNB obdobně jako podle § 49.

K § 51 až § 53 varianta 1- ponechání zvláštní úpravy burzy

Ustanovení reflektuje historický vývoj v ČR a chrání název „burza cenných papírů“ nebo obdobný název, kde je použito označení "burza“ ve spojení s označením investičního nástroje nebo jiného cenného papíru.

Použití tohoto označení organizátorem regulovaného trhu by mělo signalizovat určitý vyšší standard záruk za bezpečné provedení a vypořádání obchodu. Proto může toto označení používat pouze organizátor regulovaného trhu, který

a) zavede postupy pro vynucování plnění povinností účastníky jím organizovaného regulovaného trhu a emitenty investičních nástrojů přijatých k obchodování na tomto trhu – měl by tedy plnit samoregulační funkci, která byla v historii pro burzy cenných papírů charakteristická; na rozdíl od ostatních ORT tak má povinnost nejen monitorovat trh, ale zároveň musí být schopen vynucovat po účastnících trhu a po emitentech plnění povinností stanovených zákonem a pravidly ORT,

b) vytvoří systém garantování obchodů uzavřených na tomto trhu, například zřízením vlastního garančního fondu,

c) udržuje vlastní kapitál alespoň 100 000 000 Kč; tato vyšší úroveň vlastního kapitálu by měla zajistit vyšší bezpečnost obchodů uzavíraných na jím organizovaném regulovaném trhu.

Návrh zákona vypouští úpravu vnitřního uspořádání burzy (zřízení burzovních výborů, omezení hlasovacích práv, postavení ředitele, členský princip, sankční pravomoc vůči členům a emitentům atd.). Toto je ponechána plně na uvážení ORT a na jeho vnitřních dokumentech. Zákon přitom nijak neomezuje pravomoc ORT si tyto vnitřní záležitosti upravit, pokud tím nedojde k porušení jiných právních povinností.

Navrhuje se ponechat ustanovení, že statutárním orgánem organizátora regulovaného trhu, který splňuje podmínky podle § 51, je burzovní komora a že burzovní komora plní funkci představenstva. Dále se navrhuje ponechat možnost tohoto ORT zřídit burzovní rozhodčí soud.

K § 51 až § 53 varianta 2 - vypuštění zvláštní úpravy burzy

Ustanovení chrání název „regulovaný trh“ a „burza cenných papírů“ nebo obdobné označení ve spojení s finančními nástroji výhradně pro organizátora regulovaného trhu.

Navrhuje se ustanovení, že statutárním orgánem organizátora regulovaného trhu, který je akciovou společností, je burzovní komora a že burzovní komora plní funkci představenstva. Dále se navrhuje ponechat možnost ORT zřídit rozhodčí soud ORT.

K § 54

V odstavci 1 se navrhuje nová definice regulovaného trhu s investičními nástroji, která vychází ze stávajícího znění ZPKT a uvádí jej do souladu s definicí regulovaného trhu podle článku 4 odst. 1 bod 14 směrnice 2004/39/ES. Regulovaný trh tak může být organizován pouze zvláštním subjektem – organizátorem regulovaného trhu, který k tomu má povolení České národní banky. Dalšími kritérii, které musí být současně splněny, jsou pravidelné obchodování na trhu a stanovení pravidel pro přijímání investičních nástrojů k obchodování

na regulovaném trhu, pravidel obchodování na regulovaném trhu a pravidel přístupu na regulovaný trh, která jsou v souladu s tímto zákonem.

V odstavci 2 je definován kótovaný investiční nástroj jako investiční nástroj přijatý k obchodování na regulovaném trhu. Byla tak jen pozměněna současná definice kótovaného cenného papíru z § 44 odst. 1.

K § 55

Stanovují se obecné podmínky pro přijetí investičního nástroje k obchodování na regulovaném trhu v souladu s čl. 40 směrnice 2004/39/ES. Podle odstavce 1 je stanoví primárně tento zákon. Další podmínky nebo informační povinnosti emitenta než stanovené tímto zákonem může organizátor regulovaného trhu stanovit ve svých pravidlech pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu.

Podle odstavce 2 může být na regulovaný trh přijat jen takový investiční nástroj, kterému byl přiděleno identifikační označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů (ISIN) a u kterého jsou dány předpoklady pro spravedlivé, řádné a účinné obchodování, což musí zajistit už pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu. Bližší podmínky přitom vymezuje přímo účinné prováděcí nařízení v čl. 35 odst. 4, čl. 36 a čl. 37 odst. 1.

Další náležitost pravidel pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu specifickou pro případ investičních cenných papírů stanoví odstavce 3. Pravidla pro přijímání musí zajistit, že k obchodování na regulovaném trhu je přijat pouze investiční cenný papír, který je volně obchodovatelný za podmínek čl. 35 odst. 1 až 3 prováděcího nařízení.

Odstavec 4 upravuje bližší náležitost pravidel pro přijímání specifickou pro deriváty. Pravidla pro přijímání musí zajistit, že k obchodování na regulovaném trhu je přijat pouze derivát, který umožňuje řádné stanovení cen a vhodný způsob vypořádání za podmínek čl. 37 odst. 2 prováděcího nařízení.

Odstavce 5 až 7 navazují na úpravu prospektu a doplňují ji vymezením případu, kdy je kótovaný investiční nástroj nebo investiční nástroj přijatý k obchodování na regulovaném trhu se sídlem v členském státě Evropské unie přijat k obchodování na regulovaném trhu bez souhlasu emitenta. Může se tak stát, pokud již byl uveřejněn prospekt. Organizátor regulovaného trhu má povinnost o takové situaci bez zbytečného odkladu informovat emitenta, ale emitent nemá vůči tomuto organizátorovi regulovaného trhu žádné informační povinnosti.

K § 56

Uvádějí se zvláštní podmínky pro přijetí akcií a dluhopisů k obchodování na regulovaném trhu. Znění je v nezměněné podobě převzato ze současného § 44 odst. 2 písm. a) a odst. 4.

K § 57

Úprava povolení k tisku kótovaných listinných cenných papírů je převzata ze současného znění § 45 ZPKT.

K § 58

Vypouští se původní úprava obchodu uzavřeného na regulovaném trhu (současné znění § 42 ZPKT), organizátor regulovaného trhu si definici obchodu upraví ve svých pravidlech obchodování na regulovaném trhu. Obchod uzavřený na regulovaném trhu podle pravidel obchodování na regulovaném trhu nemůže organizátor regulovaného trhu zrušit. Omyl při uzavření obchodu na regulovaném trhu nezakládá jeho neplatnost.

K § 59

Úprava registrace cenných papírů vydaných fondem kolektivního investování na regulovaném trhu je převzata ze současného znění § 46 ZPKT a upravena vzhledem k nové terminologii.

K § 60

Úprava vyřazení cenného papíru z obchodování na regulovaném trhu je převzata ze současného znění § 47 ZPKT.

K § 61

Pozastavení obchodování s cenným papírem a vyloučení cenného papíru z obchodování na regulovaném trhu je uvedeno do souladu s čl. 41 odst. 1 směrnice 2004/39/ES. Organizátor regulovaného trhu tak může učinit v případě nesplnění pravidel pro přijímání investičních nástrojů k obchodování na regulovaném trhu nebo pravidel obchodování na regulovaném trhu a pokud to závažně neohrozí zájmy investorů nebo řádné fungování trhu. Organizátor regulovaného trhu rozhodnutí o pozastavení obchodování nebo vyloučení cenného papíru uveřejní a sdělí České národní bance. Česká národní banka informuje orgány dohledu jiných členských států Evropské unie.

K § 62

Stanoví se, že pravidla obchodování na regulovaném trhu obsahují zejména strukturu regulovaného trhu a pravidla pro uzavírání obchodů s investičními nástroji na regulovaném trhu.

K § 63

V souladu s čl. 42 směrnice 2004/39/ES se blíže vymezuje obsah pravidel přístupu na regulovaný trh. Pravidla stanoví objektivní kritéria pro tento přístup.

Pravidla přístupu na regulovaný trh upřesňují povinnosti účastníků regulovaného trhu vyplývající z řízení a struktury regulovaného trhu, pravidel obchodování na regulovaném trhu, pravidel pro zúčtování a vypořádání obchodů uzavřených na regulovaném trhu.

Pravidla přístupu na regulovaný trh dále upraví požadavky na odbornost osob, kterých využívají ke své činnosti obchodníci s cennými papíry a zahraniční osoby s povolením zahraničního orgánu dohledu k poskytování investičních služeb, kteří jsou účastníky regulovaného trhu, a pravidla pro přístup účastníků regulovaného trhu jiných než obchodník s cennými papíry nebo obdobná zahraniční osoba

Odstavec 4 vymezuje, kdo může být účastníkem regulovaného trhu. Může to být jednak obchodník s cennými papíry a zahraniční osoba s povolením zahraničního orgánu dohledu k poskytování investičních služeb, nebo jiná osoba, která je důvěryhodná a odborně způsobilá, má dostatečnou schopnost a způsobilost obchodovat, má vhodné organizační předpoklady a dostatečné finanční zdroje, zejména s ohledem na zajištění vypořádání obchodů.

Odstavec 5 zajišťuje informovanost České národní banky o účastnících regulovaného trhu.

Odstavec 6 zajišťuje tzv. vzdálený přístup na regulovaný trh, neboli přístup ze zahraničí.

Odstavce 7 a 8 upravují postup (včetně postupu příslušných orgánů dohledu) při využití tohoto tzv. evropského pasu regulovaného trhu a to zrcadlově pro zahraniční regulovaný trh (z jiného členského státu EU), který zavádí možnost přístupu na trh z České republiky a pro český regulovaný trh, který zavádí možnost přístupu na trh z jiného členského státu EU.

K § 64 a 65

Organizátor regulovaného trhu může organizovat regulovaný trh s přísnějšími podmínkami pro přijetí cenného papíru k obchodování na takovém trhu stanovenými zákonem – oficiální trh. Podmínky pro přijetí cenného k obchodování na takový trh stanovené v § 63 vycházejí ze směrnice 2001/34/ES a jsou převzaty ze současného znění § 44.

K § 66

Speciální procesní ustanovení pro oficiální trh stanoví, že rozhodnutí o nepřijetí cenného papíru k obchodování na oficiálním trhu nebo o vyloučení cenného papíru z obchodování na oficiálním trhu se vydávají ve správním řízení a další procesní náležitosti takového rozhodnutí. Úprava je převzata ze současného znění § 49.

K § 67

Režim zavedený směrnicí 2004/39/ES pro požadavky na transparentnost, týkající se obchodů s akciemi přijatými k obchodování na regulovaném trhu, má zajistit, že investoři budou plně informováni o skutečné úrovni aktuálních i potenciálních obchodů s takovými akciemi, ať už se uskuteční na regulovaných trzích, ve vícestranných obchodních systémech, u obchodníků s cennými papíry při systematické internalizaci, nebo mimo tato obchodní místa.

Požadavky na transparentnost regulovaného trhu před uzavřením obchodu stanoví § 65. Organizátor regulovaného trhu v souladu s čl. 44 směrnice 2004/39/ES uveřejňuje aktuální nabídkové a poptávkové ceny a aktuální nabízené a poptávané množství za tyto ceny pro akcie přijaté k obchodování na tomto regulovaném trhu a to průběžně během své obvyklé obchodní doby způsobem snadno dostupným účastníkům kapitálového trhu. Přístup k těmto informacím může zpoplatnit za přiměřených cenových podmínek - cena nesmí být vyšší než cena obvyklá na finančním trhu. Prováděcí nařízení v čl. 17 specifikuje tyto uveřejňované informace pro jednotlivé obchodní systémy.

Prováděcí právní předpis podle odstavce 3 stanoví v souladu s prováděcím nařízením (čl. 18 až 20) výjimky za kterých organizátor regulovaného trhu nemusí uveřejňovat transparenční informace. To může být například případ velkých obchodů nebo formalizace přímých obchodů.

K § 68

V souladu s čl. 45 MiFID se stanoví požadavky na transparentnost regulovaného trhu po uzavření obchodu. Organizátor regulovaného trhu uveřejňuje údaje o obchodu s akciemi uzavřeného na regulovaném trhu a to neprodleně po uzavření obchodu způsobem snadno dostupným účastníkům kapitálového trhu. Přístup k těmto informacím může zpoplatnit za přiměřených cenových podmínek - cena nesmí být vyšší než cena obvyklá na finančním trhu. Prováděcí nařízení v čl. 27 blíže vymezuje tyto uveřejňované informace.

Odstavec 3 zavádí možnost České národní banky za podmínek stanovených v prováděcím nařízení (čl. 28) na žádost organizátora regulovaného trhu udělit předchozí souhlas s odložením uveřejnění informací. O udělení tohoto souhlasu organizátor regulovaného trhu informuje účastníky kapitálového trhu.

V odstavci 4 je ponechána úprava uveřejňování kurzů investičních nástrojů jiných než akcie převzatá ze současného znění § 43 odst. 1.

Odstavec 5 ponechává formu, lhůtu a způsob uveřejňování kurzů investičních nástrojů na úpravu v prováděcím právním předpise.

K § 69 odst. 1

V souladu se směrnicí MiFID se zavádí regulace zcela nové obchodní platformy – vícestranného obchodního systému („VOS“). Z definice VOS ve směrnici MiFID (čl. 4(1) bod 15) vyplývá, že základní funkční definice VOS je shodná s definicí regulovaného trhu. Základní rozdíly, kterými se VOS odlišuje od regulovaného trhu, jsou:

- a) VOS může být provozován nejen organizátorem regulovaného trhu, ale také obchodníkem s cennými papíry,
- b) na rozdíl od regulovaného trhu, směrnice nestanoví žádná pravidla (s výjimkou obecných principů stanovených článkem 14 MiFID) pro přijímání finančních nástrojů k obchodování na VOS,
- c) na emitenty cenných papírů přijatých k obchodování na VOS jsou kladeny nižší informační povinnosti než na emitenty cenných papírů přijatých k obchodování na regulovaném trhu. Co se týká povinnosti uveřejnit prospekt v případě přijetí investičních cenných papírů k obchodování na VOS, bude záležet vždy na posouzení jednotlivých případů, zda jde o veřejnou nabídku či nikoliv.

Koncept VOS v zásadních principech odpovídá dosavadní úpravě volného trhu v ZPKT. Navrhuje se proto nahradit úpravu volného trhu úpravou VOS v souladu se směrnicí MiFID. Zcela zásadní změnou je, že na rozdíl od volného trhu může být VOS provozován nejen organizátorem regulovaného trhu, ale také obchodníkem s cennými papíry.

Obdobně jako v případě regulovaného trhu stanoví zákon, že základními vnitřními předpisy pro provozování VOS jsou pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování ve VOS, pravidla obchodování ve VOS a pravidla přístupu do VOS, která mají pro jednotlivé VOS konkretizovat rozsah jejich činnosti a pravidla, kterými se systém a jeho účastníci řídí.

K § 69 odst. 2

Stanoví se v souladu s čl. 14(1) MiFID, že transparentní pravidla obchodování ve VOS musí zajišťovat spravedlivé a řádné obchodování a stanovit objektivní kritéria pro provádění pokynů.

K § 69 odst. 3

Stanoví se v souladu s čl. 14(2) MiFID, že transparentní pravidla pro přijímání investičních nástrojů k obchodování ve VOS musí stanovit objektivní kritéria pro určení, jaký investiční nástroj může být obchodován v tomto systému. Podle návrhu zákona tato pravidla mohou také stanovit informační povinnosti emitentů investičních nástrojů přijatých k obchodování

v tomto systému. Tím není stanovena povinnost ukládat emitentům informační povinnosti, ale pokud má v úmyslu provozovatel VOS takto učinit, stanoví tyto povinnosti v pravidlech pro přijímání investičních nástrojů k obchodování ve VOS.

K § 69 odst. 4

Stanoví se v souladu s čl. 14(4) MiFID, že transparentní pravidla přístupu do VOS musí stanovit objektivní kritéria pro tento přístup. Zároveň je omezen přímý přístup do VOS shodně jako přístup na regulovaný trh – tedy pouze na osoby uvedené v § 64 odst. 4. Z povinnosti zajistit objektivní kritéria pro přístup vyplývá, že provozovatel VOS by měla vždy rozhodnout o umožnění přístupu k VOS pouze na základě předem stanovených kritérií – pokud je určitý subjekt splní, musí mu provozovatel přístup umožnit. Pravidla přístupu by přitom neměla jakkoliv znevýhodňovat osoby z jiných členských států EU.

K § 69 odst. 5

Stanoví se v souladu s čl. 14(2) druhý pododstavec MiFID, že provozovatel vícestranného obchodního systému je povinen zajistit účastníkům VOS přístup k veřejně dostupným informacím o investičních nástrojích přijatých k obchodování ve vícestranném obchodním systému.

K § 69 odst. 6 a 7

Výslovně se stanoví možnost přijmout k obchodování ve VOS investiční nástroj i bez souhlasu emitenta. Pokud je takto přijat kótovaný investiční cenný papír (tedy takový, který je již přijatý k obchodování na regulovaném trhu), nemá emitent tohoto investičního cenného papíru vůči VOS žádné informační povinnosti (Čl. 14 odst. 6 MiFID).

K § 69 odst. 8 a 9

Upravuje se tzv. evropský pas VOS – tedy možnost VOS nabízet své služby v jiných státech EU. Úprava je obdobná jako v případě regulovaného trhu – viz. více k § 61 odst. 7 a 8.

K § 70 odst. 1

Stanoví se v souladu s Čl. 14 odst. 5 MiFID povinnost osoby provozující VOS zajišťovat řádné vypořádání obchodů uzavřených v tomto systému a informovat účastníky systému o tom, jaká je jejich úloha při procesu vypořádání.

K § 70 odst. 2

V souladu s Čl. 35 MiFID se stanoví obdobné oprávnění ČNB vůči VOS jako podle § 50 ve vztahu k regulovanému trhu.

K § 71

V souladu s Čl. 26 MiFID se stanoví povinnost provozovatele VOS monitorovat obchodování v tomto systému a oznamovat ČNB významné porušení pravidel obchodování ve vícestranném obchodním systému, mimořádnou situaci na trhu, podezření na využití vnitřní informace nebo na manipulaci s trhem. Dále se stanoví povinnost zasílat České národní bance rovněž další informace potřebné pro výkon dohledu obdobně jako u ORT (§ 48 odst. 4). Forma a způsob informování a zasílání informací ČNB bude blíže upravena vyhláškou ČNB.

K § 72

V souladu s Čl. 29 a 30 MiFID se stanoví, že provozovatel VOS je povinen zajistit před-obchodní a po-obchodní transparenci shodně jako regulovaný trh.

K bodu 137 (§ 73 až 81)

Jde o technickou změnu, dochází ke zrušení zbývajících paragrafů v příslušné hlavě.

K bodu 138 (§ 82 odst. 4)

Zákonem č. 56/2006 Sb. došlo k mylnému vypuštění obchodníka s cennými papíry a duplicitnímu zařazení investičních společností. To bylo sice opraveno úplným zněním zákona o podnikání na kapitálovém trhu vydaným pod č. 287/2006 Sb., ale z důvodů právní jistoty se tato problematika vyjasňuje touto legislativně technickou změnou.

K bodu 139 (§ 83 odst. 3 písm. a))

Z důvodu jednotnosti licenčních požadavků může provozovatel vypořádacího systému mít i zaknihované akcie na doručitele, což odpovídá požadavkům na formu a podobu akcií u obchodníka s cennými papíry a organizátora regulovaného trhu. Podobná změna se činí i u centrálního depozitáře (§ 103 odst. 2 písm. a)).

K bodu 140 (§ 83 odst. 10)

Směrnice MiFID v čl. 31 odst. 1 druhém pododstavci vyžaduje, aby zahraniční účastníci vypořádacího systému podléhali stejným transparentním, objektivním a nediskriminačním pravidlům jako domácí účastníci. Považujeme za vhodné požadavky na objektivitu a nediskriminační charakter pravidel zdůraznit v zákonném textu, protože se domníváme, že tyto kvality nelze automaticky předpokládat.

Podle čl. 34 odst. 3 MiFIDu má provozovatel vypořádacího systému právo neuzavřít smlouvu s jiným účastníkem trhu na základě oprávněných komerčních důvodů. Toto oprávnění je zároveň omezením, protože neumožňuje jiné důvody. Je proto otázkou, zda je v souladu s požadavky MiFID ustanovení pravidel vypořádacího systému, které stanovuje, že na členství ve vypořádacím systému není právní nárok.

Směrnice MiFID v článku 34 odst. 1 předpokládá v rámci sjednocování evropského finančního trhu pasportování služeb vypořádacích systémů. Z tohoto důvodu zdůrazňujeme, že povolení českého regulátora zahrnuje i právo vypořádávat zahraniční obchody. Toto právo by mělo platit zrcadlově i v jiných státech Evropské unie, proto mohou být české obchody vypořádávány v zahraničí.

Ostatní odstavce se přečíslovávají.

K bodu 141 (nadpis § 88)

Vzhledem k tomu, že tento paragraf upravuje i informační povinnosti účastníku vypořádacího systému, mění se nadpis tohoto paragrafu, aby lépe odpovídal svému obsahu.

K bodu 142 (§ 88 odst. 2)

Legislativně technická změna související se změnou označení definic v § 2 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

K bodu 143 (§ 91, § 92 odst. 1 písm. a), § 94 odst. 7 věť druhé a § 94 odst. 9 věť první)

Touto změnou má být dosaženo toho, aby v samostatné evidenci mohly být vedeny všechny cenné papíry kolektivního investování a tedy nejen podílové listy otevřeného podílového fondu. Cennými papíry kolektivního investování jsou dále podílové listy uzavřeného podílového fondu a akcie investičních fondů.

K bodu 144 (§ 93 odst. 1 písm. c))

Vzhledem ke změně definice zákaznického majetku se upravuje i „svěření“ investičních nástrojů, kde se v souladu se smlouvou o úschově klade větší důraz na „převzetí“ investičních nástrojů.

K bodu 145 (§ 93 odst. 1 písm. a) a § 113 odst. 15)

Tato změna souvisí s bodem 143.

K bodu 146 (§ 92 odst. 3 písm. a), b), § 93 odst. 2 písm. a), b), d) a § 93 odst. 3 písm. a), b), d))

S ohledem na sloučení služeb úschova investičních nástrojů a správa investičních nástrojů do jedné investiční služby s názvem „úschova a správa investičních nástrojů včetně souvisejících služeb“ se tato změna odráží i v úpravě vedení evidencí investičních nástrojů. V § 110 odst. 1 ponecháváme úpravu, která váže poskytování této služby ve formě vedení evidencí na smlouvu o úschově investičních nástrojů. Ačkoli dochází k terminologické změně, je zřejmé, že primární pro účely vedení evidencí je úschova investičních nástrojů, správa v tomto případě nebude uplatněna.

K bodu 147 (§ 94 odst. 4)

Tato změna souvisí se změnou definice majetku zákazníka, kde se klade důraz na převzetí investičních nástrojů, spíše než na jejich svěření.

K bodu 148 (§ 97 odst. 1 písm. a))

Jedná se o legislativně technickou změnu reflektující skutečnost, že prodej nemusí být jediným titulem, ze kterého se investiční nástroje převádí. V úvahu ještě připadají půjčka cenných papírů a darovací smlouva.

K bodu 149 (§ 97 odst. 4)

V souladu se zněním § 97 odst. 1 písm. b) se doplňuje oprávnění soudu dát příkaz k pozastavení nakládání s investičním nástrojem. Jedná se o legislativně technickou změnu.

K bodu 150 (§ 100 odst. 1 písm. b))

S ohledem na zrušení stávajícího znění § 3 odst. 4 (přidělování ISINu) pro duplicitu s tímto ustanovením se toto písmeno stává styčným bodem pro přidělování ISINu (společně s přechodným ustanovením v § 202 odst. 1 a 7). Z tohoto důvodu se rozšiřuje přidělování mezinárodního identifikačního označení cenných papírů ISIN na všechny investiční nástroje, u kterých o to bylo požádáno. Rovněž se odstraňuje nadbytečný požadavek, aby ISIN bylo přidělováno jen při přijímání na regulovaný trh.

K bodu 151 (§ 103 odst. 1 písm. a))

Je žádoucí, aby všichni účastníci trhu měli rovné podmínky, proto pokud se umožňuje mít zaknihované akcie obchodníkovi s cennými papíry, organizátorovi regulovaného trhu a provozovateli vypořádacího systému, mělo by se toto dovolit i centrálnímu depozitáři. Rovněž je tato změna má tato změna smysl, protože centrální depozitář může podle § 100 odst. 1 písm. c) provozovat vypořádací systém. Záruka kvality akcionářů je dostatečně zajištěna schvalováním kvalifikovaných účastí v § 104a, proto není důvod centrálního depozitáře nijak diskriminovat.

K bodu 152 (§ 104a odst. 3)

V souladu se změnou provedenou v § 11 odst. 3 se doplňuje požadavek kladený na Českou národní banku, pokud bude centrální depozitář součástí konsolidačního celku, a tedy osobou ovládanou obchodníkem s cennými papíry, bankou, finanční holdingovou osobou nebo smíšenou holdingovou osobou. Vzhledem k tomu, že § 104a je odrazem § 11 měl by být zachován stejný režim pro všechny subjekty. Změna souvisí i se změnou v § 104a odst. 7 a § 136 odst. 4.

K bodu 153 (§ 104a odst. 7)

Aby byl zachován stejný režim pro všechny kontroly kvalifikované účasti, odráží se změna provedená v § 11 odst. 7 (viz odůvodnění k tomuto bodu) i v tomto odstavci. Upřesňuje se, kdy lze souhlas udělit i následně.

K bodu 154 (§ 115 odst. 1 písm. i) a j))

Vzhledem k legislativní chybě došlo k přeskočení písmen i) a j) a ke zdvojení písmene k). Touto legislativně technickou změnou se toto napravuje. V boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti se doplňuje oblast financování terorismu.

K bodu 155 (§ 116)

Úprava hlášení obchodů. Oproti stávajícímu znění § 116 ZPKT se navrhuje v souladu s čl. 25 směrnice 2004/39/ES vztáhnout povinnost informovat o uzavřených obchodech s investičními nástroji přijatými k obchodování na regulovaném trhu pouze na obchodníky s cennými papíry. Podle odstavce 1 tak musí učinit bez zbytečného odkladu, nejpozději do konce prvního pracovního dne následujícího po uzavření obchodu. Podrobné vymezení informací sdělovaných České národní bance (obsah hlášení obchodů) stanoví prováděcí nařízení. Informační povinnost se nevztahuje na obchody uzavřené s Českou národní bankou.

Podle odstavce 2 může být po dohodě mezi obchodníkem s cennými papíry a regulovaným trhem nebo VOS zachována současná praxe, kdy informace o obchodu hlásí ČNB regulovaný trh, případně VOS, ve kterém byl obchod uzavřen, případně i jiná osoba.

Úprava formy a způsobu informování o uzavřených obchodech je podle odstavce 3 ponechána prováděcímu právnímu předpisu, stejně tak jako rozšíření informační povinnosti podle čl. 13 odst. 4 a 5 prováděcího nařízení.

Odstavec 4 upravuje postup při předání informace o obchodu s investičním nástrojem, Českou národní bankou orgánu dohledu členského státu Evropské unie s trhem nejvýznamnějším z hlediska likvidity tohoto investičního nástroje. Takový trh se určí postupem podle čl. 9 až 11 prováděcího nařízení.

Odstavec 5 upravuje případ, kdy ČNB získá informace o uzavřených organizační složkou zahraniční osoby, která má povolení orgánu dohledu jiného členského státu Evropské unie k poskytování investičních služeb a která poskytuje investiční služby na území České republiky. ČNB předá tyto informace orgánu dohledu domovského státu této zahraniční osoby, pokud jí tento orgán nesdělí, že o tyto informace nemá zájem.

V odstavci 6 nedochází ke změně oproti § 116 odst. 4 ve stávajícím znění ZPKT. Souhrnné údaje o obchodech s investičními nástroji přijatými k obchodování na regulovaném trhu uveřejňuje Česká národní banka způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K bodu 156 (§ 117)

Navrhovaná změna odráží změnu provedenou v § 115.

K bodu 157 (§ 127)

Ustanovení se zrušuje, neboť povinnost organizátora regulovaného trhu oznámit ČNB podezření na využití vnitřní informace nebo na manipulaci s trhem je obsažena v § 47 a povinnost sledovat obchodování na jím organizovaném trhu je obsažena v § 46.

K bodu 158 (§ 128)

Ve vazbě na ustanovení § 2 odst. 1 písm. h) je zachováno stávající vymezení majetku zákazníka pro účely hlavy týkající se Garančního fondu obchodníků s cennými papíry.

K bodu 159:

Obecně k § 135:

Česká národní banka vykonává dohled nad dodržováním povinností podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a rozhodnutí vydaných na jeho základě. To vyplývá z tohoto paragrafu i z § 7 písm. b) zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu. Seznam osob podléhajících dohledu České národní banky podle věty první § 135 odst. 1 by měl zahrnovat všechny osoby, kterým jsou zákonem o podnikání na kapitálovém trhu uloženy nějaké povinnosti. Dohled neznamena permanentní kontrolu plnění povinností, ale při zjištění porušení uložených povinností musí orgán dohledu adekvátně zareagovat a uložit účinné opatření k nápravě.

Osoby spadající pod dohled ČNB lze rozdělit do tří skupin: licencované subjekty, nelicencované subjekty se zákonem uloženými povinnostmi a nelicencované subjekty porušující povinnosti uložené zákonem všem, zejména povinnost zdržet se nějakého jednání - *omittere (non facere)*.

1) Mezi licencované subjekty spadají: obchodník s cennými papíry, organizátor regulovaného trhu, centrální depozitář, provozovatel vypořádacího systému, provozovatel tiskárny cenných papírů, osoba vedoucí samostatnou nebo navazující evidenci cenných papírů (obchodník s cennými papíry s investiční službou úschova a správa cenných papírů), investiční zprostředkovatel, nucení správci a likvidátoři (§ 143), vázaný zástupce (ten ale spadá pod dohled svého obchodníka s cennými papíry). Tyto licencované subjekty lze dále dělit podle toho, jakou formu má licence: zda k jimi vykonávané činnosti je třeba povolení (většina), registrace (investiční zprostředkovatel) nebo zápis do seznamu České národní banky (vázaný zástupce, nucený správce a likvidátor).

2) Mezi nelicencované subjekty, kteří plní povinnosti podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu patří (v závorce jsou odkazy na ustanovení ukládající povinnost těmto osobám): osoba využívající služeb investičního zprostředkovatele (§ 30), emitent kótovaného cenného papíru (§ 118 až 120 a § 125), vedoucí osoba emitenta a osoby jí blízké (§ 125 odst. 5), institucionální investor (§ 116, též § 124 odst. 5 a § 126 odst. 5), osoba veřejně nabízející cenné papíry (§ 35 odst. 1 – ačkoli na prospekt je možno pohlížet jako na povolení), zasvěcená osoba (§ 124 odst. 3), osoba šířící investiční doporučení (§ 125 odst. 6).

3) Poslední skupinou jsou nelicencované subjekty, které porušují povinnosti uložené všem (*erga omnes*), jako jsou zákaz manipulace s trhem (§ 126 odst. 1 a 4) nebo zákaz provozování licencované činnosti bez licence (např. dnešní § 5, § 29 odst. 2, § 33 odst. 1, § 83 odst. 2, § 103 odst. 1).

Protože účastníkům centrálního depozitáře a účastníkům vypořádacího systému nejsou zákonem uloženy žádné povinnosti, není třeba aby tyto osoby spadaly pod dohled České národní banky. Rovněž vypadáva z dohledu České národní banky makléř, protože tento institut se ruší.

Nenavrhuje se podřízení vázaných zástupců dohledu České národní banky, protože za jejich činnost odpovídá obchodník s cennými papíry, který musí zajistit, že jeho vázaní zástupci splňují požadavky právních předpisů kladených na povinnosti při poskytování investičních služeb. Vázané zástupce Česká národní banka dohlíží pouze prostřednictvím obchodníka s cennými papíry, o jehož vázané zástupce se jedná. Vázaný zástupce může vykonávat činnost pouze pro jednoho obchodníka s cennými papíry, který má za něj úplnou odpovědnost, což vyplývá z čl. 4 odst. 1 bod 25 směrnice MiFID.

K písm. c) – organizační složka

Nová evropská právní úprava MiFID v čl. 32 odst. 7 upravuje dohled nad organizačními složkami zahraničních obdob obchodníků s cennými papíry (čili zahraničních osob s povolením k poskytování investičních služeb) tak, že hostitelský orgán dohledu (v tomto případě Česká národní banka) dohlíží pouze služby poskytnuté prostřednictvím organizační složky na jím dohlíženém území. Nedohlíží tedy veškerou činnost této organizační složky, ale pouze tu její činnost, která byla uskutečněna na území České republiky. Pokud zahraniční osoba, která má povolení orgánu dohledu jiného členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru k poskytování investičních služeb poskytuje své služby pomocí tzv. Evropského pasu, a tedy přímo, na území jiného členského státu, Česká národní banka tuto činnost nedohlíží.

K písm. f) – emitent kótovaných cenných papírů

Je vhodné doplnit upřesnění, že Česká národní banka nedohlíží emitenty všech cenných papírů, ale pouze emitenty cenných papírů přijatých k obchodování na regulovaném trhu nebo ve vícestranném obchodním systému (VOS), a tedy kótovaných (§ 44 odst. 1 ZPKT). Pokud cenné papíry nebyly přijaty k obchodování na regulovaných trzích nebo ve VOS, jejich emitenti nespádají pod dohled České národní banky, což odpovídá požadavkům čl. 10 směrnice 2003/6/ES o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu), s anglickou zkratkou MAD, i čl. 37 směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (tzv. transparentní směrnice). Taktéž to není v rozporu se směrnicí 2003/71/ES o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování (směrnice o prospektu).

K písm. g) (původní písm. g) a h)) - organizátor regulovaného trhu

Navrhuje se zrušit českou právní úpravu regulovaných trhů vycházející ze směrnice 1993/22/ES o investičních službách v oblasti cenných papírů (ISD) a nahradit ji modernější úpravou ze směrnice MiFID. Ruší se zákonná úprava burzy cenných papírů a organizátora mimoburzovního trhu (dosavadní § 56 až 81 ZPKT) a nahrazuje se úpravou organizátora regulovaného trhu, vícestranného obchodního systému a obchodování na vlastní účet systematickou internalizací. Úprava organizátora regulovaného trhu vychází ze současné úpravy burzy, dokonce zůstane i nadále chráněn název „burza cenných papírů“. Vícestranný obchodní systém (odpovídající rušené úpravě volného trhu) bude moci provozovat jak obchodník s cennými papíry, tak organizátor regulovaného trhu. Proto došlo k amalgamací dvou písmen g) a h) pod nové písmeno f) s tím, že obchodníci s cennými papíry poskytující službu vícestranného obchodního systému již jsou zahrnuti pod písmenem a).

K původním písmenům j), l) a r)

Protože účastníkům centrálního depozitáře a účastníkům vypořádacího systému nejsou zákonem uloženy žádné povinnosti, není třeba aby tyto osoby spadaly pod dohled České národní banky.

K původnímu písmenu p)

Navrhuje se v zákoně neupravovat povinnosti tiskáren cenných papírů. Jejich činnost by měla být nadále nelicencovaná a neměly by mít žádné povinnosti.

K písm. o) – veřejná nabídka cenných papírů

Právní úprava veřejné nabídky v § 34 odst. 1 ZPKT se vztahuje pouze na investiční cenné papíry. Zákonná úprava osob spadajících pod dohled České národní banky se tím uvádí do souladu s tímto vymezením vycházejícím ze směrnice Evropského parlamentu a Rady o prospektu, zejména čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 písm. e). Veřejná nabídka jiných cenných papírů než investičních tedy pod dohled České národní banky nespadá.

K písm. w) – provozování licencované činnosti bez licence

Česká národní banka by měla dohlížet kapitálový trh jako celek, tedy včetně subjektů, které neoprávněně konkurují povoleným subjektům. V případě, že Česká národní banka zjistí, že někdo provozuje licencovanou činnost bez licence, musí urychleně zasáhnout, protože takovéto osoby poškozují pověst kapitálového trhu jako celku. Tyto osoby využívají neoprávněné konkurenční výhody oproti povoleným subjektům, protože nedodržují žádné povinnosti uložené zákonem. Podřazením těchto osob dohledu České národní banky není myšleno, že by je Česká národní banka měla tolerovat, spíše že by je měla dohlížet jako celek (neoprávněně podnikající subjekty, šedá ekonomika) a snažit se jejich nežádoucí aktivitu maximálně potírat.

K písm. x) – šíření investičních doporučení

Těmto osobám jsou rovněž uloženy povinnosti zákonem i vyhláškou České národní banky, a proto i když se nejedná o licencované subjekty, měly by být podřazení dohledu České národní banky do té míry, do jaké jsou jim uloženy povinnosti zákonem o podnikání na kapitálovém trhu (§ 126 odst. 5)

K bodu 160 (§ 135 odst. 1 písm. b) – makléř)

Institut makléře je vypouštěn z dohledu České národní banky z důvodu zrušení tohoto pojmu v české právní úpravě, původně upraveného v § 14. Povolání makléře je nahrazeno úpravou podmínek odbornosti (compliance) kladených na řídící pracovníky, zaměstnance a vázané zástupce obchodníka s cennými papíry. To je v souladu s požadavky směrnice 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů (MiFID), zejména článku 13 odst. 2.

K bodu 161 (§ 135 odst. 3 a 4)

Úprava spolupráce orgánů dohledu členských států Evropské unie a EHS se přesouvá do nového § 135a, kde je tato spolupráce komplexněji upravena v souladu s požadavky článků 56 až 63 směrnice MiFID. Změny v oblasti regulovaných trhů na úrovni Evropských společenství vyžadují širší spolupráci mezi orgány dohledu jednotlivých členských států, neomezenou již jen na oblast ochrany vnitřních informací a zabránění manipulacím s trhem. Rovněž se upravuje spolupráce s orgány dohledu třetích zemí (§ 26 odst. 7 a 8 zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu). Vzhledem k názvu § 135 ZPKT sem

navíc tato úprava ani systematicky nepatří. Provádí se i nezbytná změna označení odstavce 5, který se tímto stává odstavcem 3.

K bodu 162 (§ 135a)

Úprava obsažená v § 27 pouze pro využívání vnitřních informací a manipulace s trhem se přesouvá do nového § 135a, který upravuje spolupráci orgánů dohledu nad kapitálovým trhem komplexně pro celou oblast dohledu. Tato posílená spolupráce orgánů dohledu v Evropské unii byla nastartována směrnicí o zneužívání trhu v čl. 16 a je nyní rozšířena na veškeré poskytování investičních služeb a organizování regulovaných trhů v souladu se směrnicí MiFID, zejména článkem 56.

K § 135a odst. 1

Stanovují se základní parametry spolupráce orgánů dohledu nad kapitálovým trhem, zejména nad obchodníky s cennými papíry a organizátory regulovaných trhů, členských států Evropské unie, a to v souladu s požadavky čl. 57 směrnice MiFID a čl. 16 odst. 4 směrnice o zneužívání trhu (MAD). Tyto podmínky spolupráce umožňují České národní bance požádat zahraniční orgán dohledu o provedení konkrétní činnosti na jeho území, kterou tento orgán dohledu v souladu s právem Evropských společenství provede sám anebo umožní její provedení České národní bance nebo jí pověřeným osobám.

K § 135a odst. 2

Směrnice MiFID v druhé větě článku 57 umožňuje orgánu dohledu (v našem případě České národní bance) vyžádat si informace přímo od zahraničních účastníků regulovaného trhu se sídlem v České republice. O této své činnosti má povinnost informovat domovský orgán dohledu těchto zahraničních účastníků. Jedná se o výjimku z pravidla nejprve požádat zahraniční orgán dohledu o spolupráci při výkonu dohledu nebo kontrole na místě.

K § 135a odst. 3

S oprávněním České národní banky požádat orgán dohledu nad kapitálovým trhem členského státu Evropské unie a EHP o spolupráci souvisí i její povinnost plynoucí ze směrnice MiFID (čl. 56 odst. 1 druhý pododstavec) a směrnice o zneužívání trhu (čl. 16 odst. 1) vyhovět obdobné žádosti o spolupráci při výkonu dohledu nebo kontrole na místě ze strany zahraničního orgánu dohledu nad kapitálovým trhem. Požadovanou činnost může Česká národní banka provést sama, nebo při jejím provedení zahraničním orgánem dohledu mu poskytnout součinnost nebo jím pověřeným osobám, což vyplývá z čl. 57 směrnice MiFID. Směrnice o zneužívání trhu v čl. 16 odst. 4 výslovně vyžaduje, aby šetření mohli být přítomni zaměstnanci zahraničního orgánu dohledu. Možnost odmítnout žádost o spolupráci je upravena v § 135a odst. 7 ZPKT.

K § 135a odst. 4

Zahraníční orgán dohledu může rovněž vyžadovat od České národní banky informace, což bylo prozatím upraveno jen pro spolupráci v oblasti dohledu nad zneužíváním trhu (současný § 27 odst. 2 až 4 ZPKT). Protože § 27 se vztahuje pouze na dohled v oblasti poskytování investičních služeb v rámci tzv. Evropského pasu, byla úprava přesunuta do tohoto obecného paragrafu vztahujícího se na spolupráci při dohledu nad celým kapitálovým trhem. Na formát žádosti a postup při jejím vyřizování se vztahuje čl. 15 přímo závazného nařízení Komise (ES) č. 1287/2006/ES. Tato úprava respektuje požadavky čl. 16 odst. 1 a 2 směrnice o zneužívání trhu. Možnost odmítnout poskytnutí informací je upravena v odstavci 7.

K § 135a odst. 5

Povinnost České národní banky oznamovat podezření na nekalé jednání na kapitálovém trhu vztahující se k území jiného členského státu Evropské unie a EHP jí vyplývá z čl. 56 odst. 4 směrnice MiFID a čl. 16 odst. 3 směrnice MAD. V současné právní úpravě je tato povinnost upravena pouze pro oblast manipulace s trhem a ochrany vnitřních informací v § 27 odst. 5 ZPKT, kde se tato úprava vypouští a je nahrazena navrhovanou úpravou. Informace předaná zahraničnímu orgánu dohledu musí být co nejpodrobnější, aby tento orgán dohledu mohl přijmout příslušná opatření.

K § 135a odst. 6

Rovněž zahraniční orgány dohledu jsou povinny informovat Českou národní banku o všech protiprávních aktivitách na kapitálovém trhu v České republice, z čehož plyne České národní bance povinnost přijmout vhodná opatření a průběžně i finálně o své činnosti informovat zahraniční orgán dohledu. Tím nejsou dotčeny pravomoci zahraničního orgánu dohledu, například právo požádat Českou národní banku o spolupráci při výkonu dohledu nebo kontrole na místě. Tato povinnost plyne z čl. 56 odst. 4 směrnice MiFID a z čl. 16 odst. 3 směrnice MAD.

K § 135a odst. 7

Z důvodů zachování suverenity, bezpečnosti a veřejného pořádku (v anglické verzi směrnice MiFID je použit termín public policy, tedy spíše veřejné politiky) České republiky, jakož i z důvodů probíhajících nebo pravomocně ukončených soudních řízení v téže věci je dáno České republice a konkrétně České národní bance jako orgánu dohledu právo odmítnout žádost o spolupráci nebo žádost o poskytnutí informací. Úprava vychází z čl. 16 odst. 2 druhého pododstavce směrnice o zneužívání trhu, která byla dosud transponována v § 27 odst. 4 a 9 ZPKT a která byla doplněna rozšířením oblasti spolupráce vyplývajícím z čl. 59 směrnice MiFID na celou oblast dohledu nad kapitálovým trhem.

K § 135a odst. 8

Směrnice MiFID (čl. 59 druhý pododstavec) a směrnice o zneužívání trhu (čl. 16 odst. 2 třetí pododstavec) vyžadují, aby odmítnutí žádosti o spolupráci při výkonu dohledu nebo kontrole na místě bylo detailně odůvodněno a žádající orgán dohledu byl o těchto důvodech řádně informován. To již bylo upraveno v § 27 odst. 10 ZPKT pro oblast zneužívání trhu, avšak vzhledem k tomu, že § 27 upravuje spolupráci při poskytování investičních služeb přímo nebo prostřednictvím organizační složky, byla tato úprava přesunuta a vztažena na obecnou povinnost spolupráce při dohledu kapitálového trhu. Pouze implicitně byl ponechán požadavek směrnice MAD, aby byl žádající orgán informován co nejpodrobněji o probíhajících nebo pravomocně ukončených soudních řízeních a rozsah informací o důvodech zamítnutí žádosti by měl brát v potaz i tento požadavek.

K § 135a odst. 9

Tento odstavec upravuje úzkou spolupráci orgánů dohledu při dohledu nad organizováním regulovaných trhů, jehož zahraničními účastníky jsou osoby se sídlem v České republice. Umožňuje v souladu s čl. 56 odst. 2 MiFID vytvořit se zahraničním orgánem dohledu v jehož státě má organizátor regulovaného trhu sídlo přiměřený mechanismus spolupráce, pokud činnost tohoto organizátora regulovaného trhu dosáhne podstatného významu, což je pojem jehož kritéria jsou upravena v čl. 16 přímo závazného nařízení Komise (ES) č. 1287/2006/ES.

K bodu 163 až 169 (§ 136 odst. 1)

Možnost uložit opatření k nápravě za jednání v rozporu s nařízeními Evropské Komise souvisí s novou úpravou § 7 písm. d) zákona č. 15/1998 Sb., která umožňuje České národní bance

kontrolovat plnění povinností stanovených přímo závaznými předpisy Evropských společenství – nařízeními Evropské Komise.

K písm. c)

Vzhledem ke krátké lhůtě, která nedává prostor pro řešení případných souvisejících soudních sporů se lhůta pro pozastavení činnosti prodlužuje na 5 let.

K písm. d) a původnímu písmenu g)

Tato písmena se spojují, protože účel který sledují je stejný – zabránit škodlivé činnosti na kapitálovém trhu. Toho může Česká národní banka dosáhnout buď zákazem takové činnosti nebo jejím omezením.

K písm. e)

Upravuje se legislativně technicky pozastavení obchodování, které se nemusí týkat jen cenných papírů, ale všech investičních nástrojů.

K písm. g)

Upravuje se nové opatření k nápravě související ve výměně vedoucích osob dohlížených subjektů.

K písm. i) a j)

Terminologie opatření k nápravě se přizpůsobuje nové úpravě tržní infrastruktury v České republice ve vztahu k nápravnému pozastavení obchodování s cennými papíry. To je v souladu s pravomocemi České národní banky plynoucími z čl. 50 odst. 2 písm. k) směrnice MiFID, které jsou jinak též upraveny v § 8 zákona o dohledu v oblasti kapitálového trhu.

K bodu 170 (§ 136 odst. 4)

Pravomoci České národní banky zakázat výkon hlasovacích práv spojených s kvalifikovanou účastí se rozšiřuje i na další subjekty kapitálového trhu, jako jsou centrální depozitář a organizátor regulovaného trhu, protože i tyto osoby spadají do režimu kvalifikovaných účastí.

K bodu 171 (nadpis § 137)

Tato změna souvisí se změnou v § 136 odst. 1 písm. e) – pozastavení obchodování s investičními nástroji.

K bodům 172 a 173 (§ 138 odst. 1)

Možnost České národní banky zavést nucenou správu obchodníka s cennými papíry, který není bankou, nebo provozovatele vypořádacího systému a dále nucenou správu organizátora regulovaného trhu (vypouští se mimoburzovní trh), nebo centrálního depozitáře za opakované nebo závažné jednání v rozporu s nařízeními Evropské Komise souvisí s novou úpravou § 7 písm. d) zákona č. 15/1998 Sb., která umožňuje České národní bance kontrolovat plnění povinností stanovených přímo závaznými předpisy Evropských společenství – nařízeními Evropské Komise.

K bodu 174 (§ 144 odst. 1)

Možnost České národní banky změnit rozsah povolení obchodníka s cennými papíry za závažné porušení nařízení Evropské Komise souvisí s novou úpravou § 7 písm. d) zákona č. 15/1998 Sb., která umožňuje České národní bance kontrolovat plnění povinností

stanovených přímo závaznými předpisy Evropských společenství – nařízeními Evropské Komise.

K bodu 175 (nadpis § 145)

Jedná se změnu nadpisu odůvodněnou novým a zpřesněným vymezením obsahu tohoto ustanovení. Viz bod 179.

K bodu 176 (§ 145 odst. 2 písm. d))

Možnost České národní banky odejmout povolení za opakované nebo závažné porušení nařízení Evropské Komise souvisí s novou úpravou § 7 písm. d) zákona č. 15/1998 Sb., která umožňuje České národní bance kontrolovat plnění povinností stanovených přímo závaznými předpisy Evropských společenství – nařízeními Evropské Komise.

K bodu 177 (§ 145 odst. 2 písm. e))

Vypouští se požadavek na závažné porušení povinností, který není v souladu s požadavkem čl. 16 směrnice MiFID, aby Česká národní banka průběžně sledovala dodržování podmínek, za kterých bylo uděleno povolení k poskytování investičních služeb. V případě nedodržení těchto podmínek může Česká národní banka odejmout udělené povolení, zaslat upozornění na nedodržení podmínek (tzv. warning letter) nebo přijmout jiné opatření k nápravě. Obdobná změna je provedena i v § 145 odst 7 písm. e).

K bodu 178 (§ 145 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že vykonatelnost rozhodnutí může být stanovena rozdílně od nabytí právní moci je vhodnější vázat účinky rozhodnutí o odejmutí licence na jeho vykonatelnost.

K bodům 179 (§ 145 odst. 6 až 8)

Do zákona je doplněna možnost České národní banky vyškrtnout vázané zástupce ze seznamu vázaných zástupců za podmínek podobných, jako jsou podmínky pro zrušení registrace investičních zprostředkovatelů. Vzhledem k tomu, že Česká národní banka nebude dohlížet dodržování povinností vázaných zástupců, nejsou využity všechny případy vyškrtnutí ze seznamu, jako u registrace investičních zprostředkovatelů.

Odstraňuje se též legislativně technická chyba zdvojených odstavců.

Odstavec 9 o odkladném účinku rozkladu se vypouští s ohledem na ustanovení 85 odst. 2 a 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, které je dostačující a dává České národní bance oprávnění odkladný účinek rozkladu vyloučit.

K bodu 180 (§ 145a):

Zavádí se nové opatření k nápravě umožňující České národní bance zakázat fyzickým osobám, které uvedou falešné údaje (zejména v čestném prohlášení), vykonávat další činnost na kapitálovém trhu. Důvodem je plánovaný větší rozsah používání čestných prohlášení při schvalování vedoucích osob či žádostech o licence. V takovémto případě by peněžitá sankce za lživé čestné prohlášení nemusela být dostačující.

K bodu 181 (§ 146)

Česká národní banka vykonává nad zahraniční osobou se sídlem v jiném členském státě Evropské unie a s povolením orgánu dohledu tohoto státu k poskytování investičních služeb dohled, jenž je rozdílný podle toho, zda tato osoba na území České republiky poskytuje investiční služby bez umístění organizační složky (odstavce 1 a 3) či prostřednictvím organizační složky (odstavce 2 - 6). Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62.

K § 146 odst. 1

V případě, že tato zahraniční osoba poskytuje investiční služby bez umístění organizační složky a porušuje povinnosti uložené na základě práva Evropských společenství obchodníkovi s cennými papíry, které je povinna dodržovat, Česká národní banka postoupí tato zjištění orgánu dohledu domovského státu. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62, odstavci 1.

K § 146 odst. 2

V případě, že tato zahraniční osoba poskytuje investiční služby prostřednictvím organizační složky a porušuje povinnosti uložené na základě práva Evropských společenství obchodníkovi s cennými papíry jiné než stanovené v § 24, Česká národní banka postoupí tato zjištění orgánu dohledu domovského státu. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62, odstavci 1.

K § 146 odst. 3

Pokud i přes opatření přijatá orgánem dohledu domovského státu nebo pokud se tato opatření ukázala nepřiměřená, zahraniční osoba (poskytující investiční služby bez umístění organizační složky či prostřednictvím organizační složky) jedná nadále způsobem, který poškozuje zájmy investorů nebo řádné fungování kapitálového trhu, upozorní Česká národní banka na tuto skutečnost orgán dohledu členského státu a poté přijme vhodná opatření podle § 136, nezbytná k ochraně investorů a k řádnému fungování trhu. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62, odstavci 1.

K § 146 odst. 4

V případě, že zahraniční osoba poskytující investiční služby prostřednictvím organizační složky porušuje povinnosti uložené podle § 24, Česká národní banka ji na tuto skutečnost upozorní a požádá o zjednání nápravy. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62, odstavci 2.

K § 146 odst. 5

V případě, že zahraniční osoba poskytující investiční služby prostřednictvím organizační složky nápravu nezjedná, je Česká národní banka oprávněna rozhodnout o uložení opatření k nápravě podle § 136. Česká národní banka informuje orgán dohledu domovského státu této zahraniční osoby o uložení opatření k nápravě. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62, odstavci 2.

K § 146 odst. 6

V případě, že opatření k nápravě uložená podle odstavce 5 zahraniční osobě poskytující investiční služby prostřednictvím organizační složky k nápravě nevedla, Česká národní banka informuje o této skutečnosti orgán dohledu domovského státu této zahraniční osoby a může uložit další opatření k nápravě podle § 136, zejména podle odst. 1 písm. d), nebo sankci podle § 174. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62, odstavci 2.

K § 146 odst. 7

Česká národní banka je povinna informovat bez zbytečného odkladu Komisi Evropských společenství o opatřeních přijatých podle odstavců 3 a 6, a to prostřednictvím Ministerstva financí. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62 odstavci 1 a 2.

K bodu 182 (§ 147)

Změna odráží příklon komunitární úpravy týkající se poskytování investičních služeb v dalších členských státech Evropské unie k principu, kdy je to zásadně domovský orgán dohledu, který dohlíží nad „svým“ obchodníkem s cennými papíry.

K bodům 183 až 185 (§ 148 a 149)

Uvedené paragrafy se ruší. Navrhovaná změna souvisí se změnou tržní infrastruktury v České republice, kdy se úprava burzy cenných papírů mění na úpravu organizátora regulovaného trhu, a proto se mění i dohled nad tímto organizátorem v tom směru, že není třeba jej zvlášť upravovat jako to bylo v případě burzy. § 148 odst. 5 je přesunut do navrhovaného § 47.

K bodu 186 (§ 149a)

Česká národní banka vykonává dohled nad zahraniční osobou, která působí v České republice jako organizátor regulovaného trhu na základě povolení orgánu dohledu jiného členského státu Evropské unie. Tato úprava je směrnicí 2004/39/ES upravena v článku 62 odstavci 3.

K § 149a odst. 1

V případě, že tato zahraniční osoba nedodržuje povinnosti organizátora regulovaného trhu stanovené na základě práva Evropských společenství, Česká národní banka na tuto skutečnost upozorní orgán dohledu domovského státu.

K § 149a odst. 2

Pokud i přes opatření přijatá orgánem dohledu domovského státu nebo pokud se tato opatření ukázala nepřiměřená, tato zahraniční osoba poškozuje nebo ohrožuje svým jednáním zájmy investorů nebo řádné fungování kapitálového trhu, upozorní Česká národní banka na tuto skutečnost orgán dohledu členského státu a poté přijme vhodná opatření podle § 136, nezbytná k ochraně investorů a k řádnému fungování trhu.

K § 149a odst. 3

Česká národní banka je povinna informovat bez zbytečného odkladu Komisi Evropských společenství o opatřeních přijatých podle odstavce 2, a to prostřednictvím Ministerstva financí.

K bodům 187 až 195 (§ 157)

Dochází se změně ve struktuře správních deliktů obchodníka s cennými papíry v závislosti na úpravě v správních povinnostech obchodníka s cennými papíry.

K bodům 197 a 198 (§ 158)

Dochází se změně ve struktuře správních deliktů investičního zprostředkovatele v závislosti na úpravě v správních povinnostech investičních zprostředkovatele.

K bodům 199 až 205 (§ 160 a 161)

Dochází se změně ve struktuře správních deliktů organizátora regulovaného trhu v závislosti na úpravě v správních povinnostech organizátora regulovaného trhu. Právní úprava již nadále nerozlišuje mezi burzou cenných papírů a organizátorem mimoburzovního trhu co do stanovení správních povinností. V souvislosti s novou úpravou vícestranného obchodního systému se pak doplňují správní delikty jeho provozovatele.

K bodům 207 a 208 (§ 162)

Upravují se povinnosti pro provozovatele vypořádacího systému v souladu s úpravou u regulovaných trhů.

K bodu 209 a 210 (§ 169 a 170):

V souvislosti s vypuštěním informační povinnosti institucionálního investora se zrušuje ustanovení obsahující odpovídající správní delikt. Rovněž se zrušují sankce pro provozovatele tiskárny cenných papírů.

K bodům 211 a 212 (§ 172 a 173)

Jedná se o doplnění implementace. Institut veřejné nabídky směřuje k investičním cenným papírům (§ 3 odst. 2) nikoli veškerým cenných papírům.

K bodu 213 a 214 (§ 174 a 175)

Povinnosti jsou uloženy pouze při podnikání prostřednictvím organizační složky, což je reflektováno úpravou těchto správních deliktů.

K bodu 215 (§ 176a)

Doplňují se přestupy pro nepodnikající fyzickou osobou neposkytující informace při výkonu dohledu na konsolidovaném základě.

K bodům 216 a 217 (§ 187)

Bere se v potaz zápis do seznamu vázaných zástupců. Sankce se rozšiřuje i pro neoprávněné používání označení "regulovaný trh" nebo obdobné označení ve spojení s finančními nástroji.

K bodu 218 (§ 188 odst. 1)

Navrhuje se vypuštění správních deliktů makléře a jejich nahrazení odpovědností obchodníka s cennými papíry za činnost svých zaměstnanců a vázaných zástupců. Toto souvisí i s vypuštěním makléřů českého právního řádu, například z okruhu osob podléhajících dohledu České národní banky. Na osoby podílející se na poskytování investičních služeb budou i nadále kladeny požadavky na jejich odbornost. Navrhuje se odložená účinnost o devět měsíců.

K bodům 219 (§ 189 odst. 1)

Jedná se o formální opravu nesprávného termínu.

K bodu 220 (§ 190 odst. 1 písm. e))

Jedná se úpravu odkazu.

K bodu 221 (§ 192 odst. 6)

Pokuty budou nově vybírány a vymáhány celními úřady. Jedná se o součást širší koncepce rozšíření kompetencí orgánů Celní správy ČR, se kterou by mělo být mimo jiné spojeno snížení zatížení daňové správy a související posílení výkonu jejích základních kompetencí.

K bodům 222 až 224 (§ 194 a 198)

Vyčet odráží zřízení nových nebo změnu stávajících subjektů působících na kapitálovém trhu jakožto podnikatelé.

K bodům 225 a 226 (§ 199 odst. 2 a 3)

Navrhované změny reagují na sérii zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů.

ČÁST DRUHÁ

**(změna zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu
a o změně a doplnění dalších zákonů)**

K bodu 1 (§ 2 odst. 2)

V souladu se změnami v § 35a ZPKT se i v tomto zákoně upravuje možnost České národní banky přenést část svých pravomocí veřejnoprávní smlouvou.

K bodu 2 (§ 3 odst. 2)

V souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 48 se navrhovanou úpravou se umožňuje České národní bance přenést některé z jejích činností na jiné subjekty. Konečná odpovědnost spočívá na České národní bance. Toto ustanovení má za cíl především umožnit České národní bance, aby pověřila auditory či auditorskou společnost kontrolou na místě. Dále toto ustanovení obecným způsobem umožňuje, aby Česká národní banka přenesla úkoly dohledu nad vázanými zprostředkovateli na obchodníky s cennými papíry.

K bodu 3 (§ 6 odst. 2)

Novou úpravou dochází k upřesnění postupu České národní banky před zahájením řízení o uložení opatření k nápravě nebo sankce. Česká národní banka uváží, zda zahájí řízení s ohledem mimo jiné na to, zda a jakým způsobem osoba, která je podezřelá z porušení právní povinnosti postupovala při odstraňování následků protiprávního jednání.

K bodu 4 (§ 7 písm. d))

Nová úprava umožňuje České národní bance kontrolovat plnění povinností stanovených přímo závaznými předpisy Evropských společenství – nařízeními Evropské Komise. Možnost uložit opatření k nápravě za jednání v rozporu s nařízeními Evropské Komise stanoví zákon č. 256/2004 Sb. v § 136 odst. 1, § 138 odst. 1 písm. c), § 144 odst. 1 písm. a) a § 145 odst. 2 písm. d).

K bodu 5 (§ 8 odst. 1)

Nová úprava v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 50 upřesňuje a rozšiřuje pravomoci České národní banky.

K bodu 6 (§ 8 odst. 1 písm. a))

Česká národní banka pro účely výkonu dohledu nad kapitálovým trhem nově oprávněna vyžadovat informace a podklady od každého. Toto ustanovení pokrývá také možnost požadovat informace od auditorů a auditorských společností (podle čl. 50 odst. 2 směrnice 2004/39/ES).

K bodům 7 až 9 (§ 8 odst. 1 písm. b), c) a e)):

Tyto změny souvisí se spojením písmen a) a b) do jednoho písmene. Do dosavadní doby mohla ČNB vyžadovat informace pro každého jen v souvislosti se směrnicí 2003/6/ES o zneužívání trhu (MAD), jinak je mohla vyžadovat jen od osob podléhajících jejímu dohledu. Nově je díky směrnici MiFID (zejména článku 50) může vyžadovat od každého, stejně jako ostatní orgány dohledu jiných členských států Evropské unie. Rovněž se zrušují omezení jen na zneužívání vnitřních informací a manipulace s trhem i u dalších pravomocí ČNB, konkrétně objasnění skutečností a vyžadování záznamů telefonické a elektronické komunikace. Důvodem je to, že přečiny na poli kapitálového trhu jsou svým rozsahem závažné a mohou mít dopad na celkovou stabilitu ekonomiky a informace o jejich páčání mohou mít i jiné osoby, než osoby spadající pod dohled ČNB.

K bodu 10 (§ 8 odst. 1 písm. e))

V souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 48 je v § 3 odst. 2 zavedena nová právní úprava, která obecným způsobem umožňuje, aby České národní bance přenesla některé ze svým činností na jiné subjekty. Konečná odpovědnost spočívá na České národní bance. V § 8 odst. 1 písm. e) je toto oprávnění konkretizováno a Česká národní banka je oprávněna pověřit auditory či auditorskou společnost kontrolou na místě.

K bodu 11 (§ 8 odst. 2):

Vzhledem k zrušení omezení pravomocí ČNB jen na ochranu vnitřních informací a manipulaci s trhem se zrušuje i odstavec, který stanovoval z tohoto pravidla výjimku. Podle tohoto odstavce mohla ČNB využít svých omezených pravomocí i na jiné případy než zneužívání trhu, pokud ji o to požádal orgán dohledu jiného členského státu Evropské unie.

K bodu 12 (§ 8 odst. 3)

Vzhledem k tomu, že v odstavci 1 písm. e) je nově umožněno, aby Česká národní banka (v souladu s § 3 odst. 2) pověřila auditory či auditorskou společnost kontrolou na místě, je v tomto ustanovení povinnost součinnosti osob, které podléhají dohledu, vůči České národní banky rozšířena na subjekty Českou národní bankou pověřené.

K bodům 13 a 14 (§ 8 odst. 4 a 5)

Vzhledem k tomu, že v odstavci 1 písm. e) je nově umožněno, aby Česká národní banka (v souladu s § 3 odst. 2) pověřila auditory či auditorskou společnost kontrolou na místě, jsou v těchto ustanoveních oprávnění České národní banky rozšířeny i na subjekty Českou národní bankou pověřené.

K bodu 15 (§ 8 odst. 6)

České národní bance se umožňuje dohlížet i outsourcované činnosti obchodníka s cennými papíry tím, že může kontrolovat osobu vykonávající outsourcovanou činnost v rozsahu této činnosti.

K bodům 16 až 25 (§ 9a a § 9b):

Vzhledem k tomu, že v souladu s článkem 50 směrnice MiFID dochází v § 8 odst. 1 k rozšíření oprávnění ČNB vyžadovat informace od dalších subjektů, dochází k rozšíření osobní působnosti také v těchto ustanoveních. Konkrétně dochází ke spojení písmen a) a b), protože se stírá rozdíl mezi osobami podléhajícími dohledu a dalšími osobami, u kterých to bylo dosavad jen pro účely vyšetřování zneužívání trhu. Dalším důležitým rozšířením oprávnění ČNB je i to, že mohou dohlížet osoby, které vykonávají pro dohlížené osoby a jejich činnosti tzv. outsourcing, neboli smluvní zajištění třetí osobou. Těmto osobám se v novém odstavci 6 v § 8 stanovuje povinnost poskytnout součinnost, což se odráží i v rozšíření dosavadního písmene e) o tyto osoby. Ve druhém odstavci se odráží přecíslování písmen v prvním odstavci: tradiční horní hranice pokuty je 5 mil. Kč, pro porušení povinností při nabídce převzetí, nabytí hlasovacích práv v kótované společnosti (obchodované na regulovaných trzích), nabytí vlastních akcií kótovanou společností a veřejné nabídce upisování akcií podle § 7a zákona o dohledu v oblasti kapitálového trhu.

K bodu 26 (§ 9c odst. 2)

Novou úpravou dochází k upřesnění postupu České národní banky při ukládání pokuty za správní delikt. Česká národní banka nově při určení výměry pokuty právnické osobě přihlédne mimo jiné k tomu, zda a jakým způsobem právnická osoba postupovala při odstraňování následků protiprávního jednání.

K bodu 27 (§ 9c odst. 6)

Vzhledem k tomu, že zákonem č. 444/2005 Sb. došlo k převodu pravomoci vymáhat pokuty na celní úřady, provádí se tato změna i v tomto zákoně. Obdobná změna je navrhována i v § 192 odst. 6 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

K bodu 28 (§ 13 odst. 1)

Legislativně technická oprava v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 57/2006 Sb.

K § 13 odst. 1 písm. u) až x)

Legislativně technická oprava označení písmen u těchto ustanovení.

K § 13 odst. 1 písm. y) až zc):

Od České národní banky směrnice MiFID vyžaduje, aby kromě seznamů, které vede vedla i další seznamy související se změnami prováděnými v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu. Konkrétně se jedná o seznamy vázaných zástupců, obchodníků s cennými papíry vykonávajícím systematickou internalizaci a seznamy likvidních a kótovaných akcií.

K bodu 29 (§ 13 odst. 2 písm. a))

Česká národní banka by měla zveřejňovat kompletní seznam regulovaných trhů uveřejňovaný v Úředním věstníku Evropské unie, a tedy včetně českých regulovaných trhů.

K bodu 30 (§ 13a odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou změnu v souvislosti se zákonem č. 57/2006 Sb. o změně některých zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem, která v českém právním řádu od 1. dubna 2006 zrušila pojem Komise pro cenné papíry a nahradila jej pojmem Česká národní banka. Bohužel v § 13a, doplněném zákonem č. 342/2006 Sb., v souvislosti s evidencí obyvatel, který nabyl účinnosti dne 3. července 2006 se tato změna nepromítla.

K bodům 31 až 33 (§ 14 odst. 1 písm. a) a b))

V souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 51 se zavádí do zákona možnost uveřejnit pravomocná rozhodnutí zásadní povahy anonymizovaně, a to v případě, že by jejich plným uveřejněním mohl být ohrožen kapitálový trh nebo způsobena neúměrná škoda dotčeným subjektům. Vzhledem k tomu, že některá rozhodnutí jsou v souladu s § 74 odst. 1 správního řádu předběžně vykonatelná (a tedy vykonatelná před nabytím právní moci) navrhuje se, aby v takovém případě byla zveřejněna i nepravomocná rozhodnutí.

K bodu 34 (§ 14 odst. 2)

V případě pravomocných rozhodnutí jiných než zásadní povahy může Česká národní banka rozhodnout o jejich uveřejnění. Také v tomto případě je Česká národní banka oprávněna rozhodnout o anonymizovaném uveřejnění v případě, že by plným uveřejněním mohl být ohrožen kapitálový trh nebo způsobena neúměrná škoda dotčeným subjektům. Tímto ustanovením má být zajištěno především uveřejňování pravomocných rozhodnutí o uložení opatření k nápravě či sankce, která nejsou zásadní povahy, aby tak byly subjekty na finančním trhu dostatečně informovány. Vzhledem k tomu, že některá rozhodnutí jsou v souladu s § 74 odst. 1 správního řádu předběžně vykonatelná (a tedy vykonatelná před nabytím právní moci) navrhuje se, aby v takovém případě byla zveřejněna i nepravomocná rozhodnutí.

K bodu 35 (§ 26 odst. 1)

Nová úprava v souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 54 odstavce 3 zavádí možnost, aby informace podléhající povinnosti mlčenlivosti byly použity i pro jiné účely než pro plnění úkolů nebo výkon funkce v oblasti dohledu nad kapitálovým trhem nebo pro soudní řízení, a to v případě, že s tím souhlasí osoba, která informace poskytla.

K bodu 36 (§ 26 odst. 2 písm. d))

Jedná se o rozšíření oprávněných institucí v souvislosti s článkem 58 odst. 5 směrnice MiFID, kde jsou kromě platebních systémů zmíněny i vypořádací systémy. Konkrétně se jedná o možnost České národní banky sdělovat informace získané při dohledu na finančním trhem i orgánům dohledu nad těmito systémy.

K bodu 37 (§ 26 odst. 2 písm. g))

V souladu se směrnicí 2004/39/ES článkem 54 odstavcem 2 nová úprava rozšiřuje povinnosti zachovávat mlčenlivost v souvislosti s konkursním řízením na další osoby. Povinnost mlčenlivosti se nově vztahuje nejen na osobu, která se pokusila úpadce zachránit, ale také na věřitele, zákazníky a další osoby.

K bodům 38 a 39 (§ 26 odst. 7 a 8)

Jedná se o přeformulování současné právní úpravy, která není úplně srozumitelná (například se vyskytuje slovní spojení: „úřad v členském státě Evropské unie, ve státě, který není členským státem Evropské unie“, rovněž se používá pro označení osob zabývajících se úpadkem nebo likvidací v zahraničí českých právních pojmů, což není úplně vhodné). Tato úprava se dále dává do souladu s požadavky směrnice MiFID, zejména s ohledem na ochranu osobních údajů.

ČÁST TŘETÍ

(změna zákona č. 21/1992 Sb., o bankách)

K bodu 1 (§ 8b)

V rámci zapracování směrnic upravujících tzv. Basel II nedošlo k zavedení souladu mezi zákonem o bankách a zákonem o podnikání na kapitálovém trhu. Toto formální opomenutí se nyní napravuje.

K bodům 2 až 3 (§ 8b)

Navrhované změny souvisí se změnami provedenými v § 12a zákona o podnikání na kapitálovém trhu, který upravuje strukturu řídicího a kontrolního systému obchodníka s cennými papíry, a mají za cíl sjednotit úpravu v obou zákonech.

ČÁST ČTVRTÁ

(změna zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování)

K bodům 1 a 2 (§ 15 odst. 3 a 4)

Dochází ke změně formulace v návaznosti na to, jak jsou formulovány investiční služby ve zvláštním zákoně (zákona o podnikání na kapitálovém trhu).

K bodu 3 (§ 26 odst. 1 písm. a) bod 2)

Navrhované změny odpovídají změnám terminologie v zákoně č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

K bodu 4 (§ 75 odst. 2 písm. b))

Písmeno b) je v rozporu s požadavkem, že pravidla jednání se zákazníky neumožňují poskytovateli investičních služeb preferovat regulované trhy jako místo provedení pokynu. Požadavek na provedení obchodu za nejlepších podmínek je dostatečně kryt § 75 odst. 2 písm. h).

K bodu 5 (§ 76 odst. 1 písm. b))

Navrhovaná změna odpovídá změnám terminologie v zákoně č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

ČÁST PÁTÁ

(změna zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník)

K bodům 1 až 3 (§ 59 odst. 2 a 7 a § 161b odst. 1 písm. c), § 183h odst. 3, § 183n odst. 1, § 186 odst. 3, § 186a odst. , 2 a 7 a § 187 odst. 1 písm. h))

Navrhované změny odpovídají změnám terminologie v zákoně č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

K bodu 4 (§ 261 odst. 3 písm. c))

Ustanovení § 261 odst. 3 obchodního zákoníku stanovuje, které typy závazkových vztahů vždy podléhají režimu obchodního zákoníku, a jsou tedy považovány za tzv. absolutní obchody. Písmeno c) ve stávajícím znění hovoří o burzovních obchodech. V souvislosti se zrovnoprávněním postavení dalších organizátorů regulovaných trhů plnících obdobnou funkci jako burza je žádoucí podřadit vztahy vznikající na těchto trzích, resp. v těchto systémech nově režimu absolutních obchodů.

ČÁST ŠESTÁ

(změna zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech)

K bodu 1 (§ 13 odst. 2)

Změna reflektuje inovační změny na kapitálových trzích v oblasti příležitostí, kde je možno cenný papír prodát či koupit. Cena dosažená na regulovaném trhu tak nemusí být vždy cenou nejlepší.

K bodu 2 (§ 31 odst. 2)

Odpovídajícími ustanoveními směrnice jsou čl. 21 odst. 1 věta druhá MiFID, rec. 68 ID a čl. 44 odst. 2 ID. Tato změna má za následek, že v případě, kdy obchodník s cennými papíry obdrží od zákazníka, s nímž uzavřel komisionářskou smlouvu, zvláštní instrukci ohledně ceny, bude vždy povinen řídit se touto instrukcí, a to i bránila-li by uzavření pro zákazníka výhodnějšího obchodu. Jedná se o promítnutí směrnici stanovené zásady přednosti zákaznickových instrukcí. V tomto ohledu tedy dochází k prolomení povinnosti obchodníka s cennými papíry provádět pokyny zákazníků za nejlepších podmínek (povinnost „best execution“), neboť se má za to, že obchodník s cennými papíry vyhověl této povinnosti, provedl-li pokyn v souladu se zvláštními instrukcemi zákazníka.

K bodu 3 (§ 31 odst. 3)

Změna reflektuje inovační změny na kapitálových trzích v oblasti příležitostí, kde je možno cenný papíry prodat či koupit. Cena dosažená na regulovaném trhu tak nemusí být vždy cenou nejlepší.

ČÁST SEDMÁ

(změna zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání)

K bodům 1 až 4 (§ 3 odst. 2 písm. f) a § 3 odst. 3 písm. a))

Navrhované změny odráží novelizaci zákona o podnikání na kapitálovém trhu. V písm. f) se vypouští makléři jako zvláštní kategorii osob „neživnostenského podnikání“ v odst. 3 dochází k úpravě některých pojmů a opravě nesprávných odkazů poznámek pod čarou.

ČÁST OSMÁ

(změna zákona č. 190/2004 Sb., dluhopisech)

K bodům 1 až 3 (§ 7 odst. 1, § 12 odst. 6 a § 21 odst. 1 písm. f))

Navrhované změny odpovídají změnám terminologie v zákoně č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

ČÁST DEVÁTÁ

(změna zákona č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách)

K bodům 1 až 3:

Některé komoditní deriváty nově podléhají, v důsledku transpozice MiFID, regulaci podle ZPKT. Stávající se investičními nástroji, se kterými je možné organizovat obchod pouze za splnění podmínek ZPKT. Tyto komoditní deriváty tak není možné obchodovat na komoditní burze, pokud nezíská také povolení k organizování regulovaného trhu s investičními nástroji podle ZPKT.

ČÁST DESÁTÁ

Účinnost

Účinnost se navrhuje dnem vyhlášení s tím, že přechodná ustanovení dávají lhůtu 9 měsíců k přizpůsobení se novým požadavkům. Institut makléře se zrušuje 9 měsíců po dni vyhlášení, proto je zde stanovena tato legisvakační lhůta pro novelizační body, které se jej týkají. Tento institut bude poté nahrazen požadavky na odbornost.